Bütün dünja prulıtarları, birləşinz

QIZIL ØZBEKISTAN

ajrım bahası hər çajda 5 tijin.

1924 jılı 5 inci dekəbir ajından başlap çıqdı

özbekistan mərkəzii fırqomı, özbekistan mərkəzii ıçraqomı və özbekistan mərkəzii kəsəbələr şorasının fikir tarqatucısı.

abuna bahası:

1 ajoqa		2 ajoqa		6 ajoqa		1 jılıoqa	
s.	t.	s.	t.	s.	t.	s.	t.
1·	10	3	30	6	50	12	—

ədrislər: başqarma taşkənt erçar kəcəsi 25.

tilifonlər: mas'yl myhərrir—11-39. ymymii — — — —83.

№ 285 (1790) çymə, 5 nci dekəbir 1930-jılı № 285 (2790)

پرولیتار یازوچیلارینك ئوزبیکستان ئاسساتسیه‌تسه‌سی «ئوز ئاپپ»

5 نچی دیکه‌بر کیچ ساعت 7ده، پیچه‌تنکلر قاؤبی بنا-سدا (ئسته‌لین کوچه‌سی) شاشغچ مجلس چاقرادی.

«ئوز ئاپپ» نك بؤتؤن ئاعزالاری ئؤچؤن کیلیش‌مه‌جبؤریدر. بؤتؤن ئنشچی - دیهقان مؤخبرلاری‌وه ئاشکه‌نده‌گی باسما عمم دپواری گه‌زیته باشقارمالاری فاعه‌ال قاتناشماقغا چاقیریلادیلار.

مه‌ره‌گه پیتدش ئؤچؤن باسقان پیرده قالدش یوق!

mərkəzii ıçraqom və xalq kəmisərlər şurasının birinci dekəbir qararının amməgə jetkəziş və onı tola əməlgə aşırış bilən muştumzor və opportunistlərni basıb ətəmiz

farqana pılannı 10-nci dekəbirgə 100 prəsənt bəçəriş jyzəsidən əndıçannın caqırğoqının qabul qıldı

زه‌ره‌ر کؤنه‌نده‌چیلك وه ئوپپورتؤنیزم

«سه‌ناعات پرتمیه‌سی» مه‌رکه‌ز-قومیداغی زه‌ره‌ر کؤنه‌نده‌لرنك ئه‌ساسی ؤزیفه‌سی، ئمتمروؤینسیه‌نمك مه‌علوم ؤاقتیغا بؤتؤن خوجالغه‌-مؤنی زه‌عمله‌تشده‌ن عبارات بولغان. رامزین، لاریوف وه شهر بکله‌ره-نمك بؤتؤن کؤچی، ئه‌ساسی سه‌ل-عت مه‌رکه‌زله‌رنده (دونباس، مه‌س-کؤ، لینینگراد) ئیلیکتر ته‌ئمنلا-تیتی بؤزدشغا، یه‌کی تاش کومر کانلاری ئاچشنی (دونباسدا)، ماشیه-نه وه دستکاهلار ئمشله‌یتؤرغان زاؤودلارنی (سؤپرلووسکی) بمنا قیلمشنی توختاتب تؤرتشغا، قارا وه رنگلی معدن سه‌ناعه‌تمنمك (معه-له‌کنتی مؤدافعه‌ئه ئؤچؤن یمرنچی دوره‌چه ئه‌عمیمیه‌تکه ئیکه بولغان سه‌ناعات) کمیمیا سه‌ناعه‌تمنمك رواج-لانیشینی هم‌ر ئاماندان توختاتشغا، هؤچؤم قیلب کپله یانقان دؤشمه‌ن ئالدیدا تمزدل قؤشؤنغا سه‌فه‌ربه‌رلمك قیلمشنی بؤزدش ئؤچؤن تمرانسپؤرت-نی معه‌لوم پیلان بویینچا تمرتیبدن چیقاریشغا قارانلغان.

بؤ ئه‌نچه‌گینه نازك تؤزلکه‌ن پیروگرامانك.

بؤ پیروگرامانك ئارقاسیدا فره‌نسیه ئمپیریه‌لیزمی وه بؤتؤن ئالا - بؤلا سیاسی ماشخوردا - گه-نیرال لوکومسکی وه موللیردن تار-تیب تا کیدیت مولوکزی، مینشیه-ؤك ئاپرامؤؤچکه‌چه بولغان ئای کؤواردیاچی مؤاجرلار تؤرغانلار، عیپیدارلارنك پاپاناتغا قاراغاندا «سول» کادیتلار وه مینشیؤکلر هم ئمتمیرؤینسیه‌نی تایپارلاشدا بیوا-سته مؤناسه‌بده بولغانلار.

زه‌ره‌ر کؤنه‌نده‌لر ئورال - کوز-بیتسکی رایوندا س س س ر نمك ککمنچی تاش کومر - معدن-ازاسنی ؤزیودگه کیلتیروشنی ؤزیش ئؤچؤن جؤده کوپ غه‌یرت-عرف قماغانلار. بؤندا ئوستانوفکا-نره‌سیه‌نمك گیچیرال ئمشتابی تاما-ندان تؤزؤلکه‌ن هربی ئمتمروؤینـ-سیه پیلانی بیلن یاقمندان باغلمق بولغان. بؤپیلان هممه‌دن بؤرؤن لینینـ-گراد‌گه، ئوقراینغا وه زه‌که‌فکه‌زدیه‌گه-زلمك زه‌ره‌ر بیرشنی کوزده توتادی. ئیندای زه‌ره‌رنمك مؤؤنفقه‌یت بد-ن بجه‌رلمشی س س س ر نی تاش کومر، نیفت وه معدن‌نمك ئاسا-اسی بایلمقلاردان محروم قیلب اشیغا یاساؤچی زاؤدلارنمك کوب-سمنی ئمشدن ئوختاتاچی. شؤ-نك ئوزی بیلن شورالار مه‌مله‌که-تنمك مؤدافعه‌ئه قابلمیتی ئؤروشنمك اشمداباتی ئیك کؤچلی رمؤشده-فمتملماتچی بولغان.

زه‌ره‌ر کؤنه‌نده‌لر، مه‌مله‌که‌تنمك ئه‌قت دون کومیری، باکو، گؤر-عستان وه مایقاب نیفتنگه‌گینه قا-ب، هؤنغا باغلمق بولب تؤپیشنی ئاقلاش ئؤچؤن ئورال - کوزنیتسکی کومر بازاسنی ؤؤچؤدگه کیلتیـ-شنی بؤزدش بیلمکنده کیفایه‌له-نه‌گه‌نلر. ئؤلار مه‌سکه‌ؤ هاوزاسدان کومر چه‌قاریشنی وئؤچالانته‌ریشغا وسقون بولمشغا تورتیغانلار.

س س س ر نمك سوسیالیزم قؤ-یلمشنی بؤزدش، ئمتمروؤینسیه ییارلاش یولیغا قارانلغان زه‌ره‌ر کؤنه‌نده‌چیلك ئشله‌رنده ؤ ك پ (ب) ئیچیده‌گی ئوك ئوپپورتونیزم ئوپ-پوزتسیه‌سیگه سؤیانغانلار.

«سه‌ناعات پرتمیه‌سی» مه‌رکه‌ز-قومیتمك بؤتؤن ئه‌عزالاری بؤنی سود الددا بیر ئاغیزدن پایان قیلا-دیلار.

ئوك ئوپپورتونیستلار ئاینیقسا ئاغیر سه‌ناعات یولی بویینچا مه‌مله-که‌تنی ئمتدوستیرلش سؤرعه‌تنی پیه‌یتمیرش ئؤقتائی له‌زه‌ردیه-تورلار. مه‌نه بؤ - ئؤلارنی سه‌ناعات پرتمیه‌سینمك هاقیقی ئمتمغانچیسی قیلدی. ئوك ئوپپور-تونیستلارغا، پرتمیه ئاماندان ئؤز-که‌زیله یانقان ئمتدوستیرلش سؤر-عه‌نلریکه قارشی «ئشلمك» عه‌مه-لی وه «علمی» دلیللرنی زه‌ره‌ر کؤنه‌نده‌لردن یاغما کمشی بیر-مه‌دی.

بؤ سؤرعه‌تلرنمك پیه‌یتمیرلمشی، خوجالغنمك ناش کومیر، معدن وه نیفت سنکه‌ری ئه‌ساسی تارماق-لاریداکه‌نته‌ؤزیلمشلارنك توختاتلمشی، ئمقتصادی قمینلمقلارنی کؤچه‌یته-رب، زه‌ره‌ر کؤنه‌نده‌لر ئاماندان بیلکه‌لنکه‌ن ئمتمروؤینسیه ؤاقتیغا ئؤلارنی نه‌کلمکگه سالدب قویماچی ئیدی.

زه‌ره‌ر کؤنه‌نده‌لرنمك یاردامچو-سی بولغان ئوك ئوپپورتونیستلار قیمینلمقلارنمك ئارتمق ده‌ره‌جه‌ده تیز سؤرعه‌نلردن کیلکه‌ننی گیچیریب، پرتمیه‌نی شؤنغا ئمشاندیرشغا تمـ-رشدیلار. ئوزله‌رنمك حه‌قیقی ئیلـ-هامچیلاری رامزین ئه‌نه‌نده‌لر بولمب چیققان ئوك ئوپپورتونیستـلارنمك فه‌لسه‌فه‌سی مه‌نه شؤندای ئیدی.

مه‌مله‌که‌تنمك ئمقتصادی ته‌ره‌ق-قیاتنمك تیز سؤرعه‌نلریکه ئوك ئوپپورتونیستلارنمك قارشی قاراشلاری، سمنفی کؤره‌شنمك پیه‌یه یاتمشی توغریسداغی، سوسیالیزمیغاکه‌یتمه-لمست عؤنسیرلرنمك پیه‌یؤنده‌له-نشی توغریسداغی ته‌زه‌ردیه‌لری، بورژوا مؤته‌خه‌سسیسلرگه کورله‌رچه ئمشانش، پرولیتار مؤته‌خه‌سسیسلر که‌دیری نایپارلاش ؤه‌زیفه‌سیگه ئه-تمپارسیز قاراشلاری، بؤ قاراشنمك شاختا ئمش مؤناسه‌بتی بیلمن ئوك ئوپپورتونیستلارنمك ئیك مه‌شهور ؤه-کیللریده ئانمق کوریلمشی هه‌مه-سی ئوك ئوپپورتونیستلارنی شورا خو-جالغی ئه‌پیره‌ره‌نده‌گی زه‌ره‌ر کؤنه‌ن-له‌رنمك پیه‌یؤنده‌له‌ری ئمشاچلی سؤیانچه‌ی ئیدی، زه‌ره‌ر کؤنه‌نده‌له‌رنمك عامماغا یاغلایتؤرغان مخانیزماسی بولدی. مه‌نه شؤ مخانیزمانمك یاردامی بیلمن زه‌ره‌ر کؤنه‌نده‌له‌رنمك پیلانلاری پیر-تمیه‌گه وه ئمشچیلر عامماسنمك سمنفی هوشیارلیغغا قاراماسدان بیه‌زی ؤاقتدا، ئاینیقسا پیلانلاشدیـ-رش ئمشله‌رنده قیسمان عه‌مه‌لگه ئاشیریلدیلار. عؤمؤمی بیش یللمق پیلانلنمك یمرنچی ؤاریه‌یانتلارینی هه‌مـ-ده ئاییوم تارماقلارنمك لایه‌لارینی توزگمن ؤاقتدا بؤ حال ئانمق کو-ریندی.

زه‌ره‌ر کؤنه‌نده‌له‌ر شورالار خاکمیه‌یانتنی یمقمنشی، ئؤزنـ-ك ئیرتیغا ئه‌جنه‌بی ئمپیریه‌له‌زمنمك هه‌ربی دیکتاتوراسنی قویه‌شنی ئمستعدیلر. ئوك ئوپپورتونیستلار، ئه‌سلده، ئؤلارنمك قولیدا ئمقلابـ-نمك وه پیرولیتاریات دیکتاتوراسـ-نمك گورکه‌وی رولنی ئوینایاچاق ئیدیلر. بورژوازیا حاکمیتیانتنی تمکلیشکه ئالیب باراتؤرغان ئیك بیگؤل یول - پرتمیه‌ده‌گی ئوك ئوپـ-پورتونیزمنمك غه‌له‌به‌سی ئیدی.

ئمشچیلر عامماسنمك یلدان-یلغا ئوسه یاتقان بؤیؤك ئه‌کنه‌ـ-لمکی، پیرولیتاریات تیخنیکه‌خو-جالمق که‌دیرلرنمك ئیز ئوسمشی، مؤته‌خه‌سسیسلرنمك کوپچیلکی شو-والار هوکومه‌تی ئاماندا بولمب ئؤزغا یارداملاشؤلاری، پرتمیه‌نمك ئوك ئوپپورتونیزمیغا قارشی کیسکین کؤره‌شی-زه‌ره‌ر کؤنه‌نده‌له‌رنمك سور-عه‌نلرینی پیه‌یتمیرش وه توختاتمش یولی بیلمن شورالار مه‌مله‌که‌تنمی سو-سیالیزم ئاساسدا ئمتدوستیرله‌شنی بؤزدشغا کؤپ ئؤتقان ئوستانوفکا وه پیلانلارینی ئاغداریب پوپارغان ئا-ساسی سه‌بیه‌بردر.

بیرای «سه‌ناعات پرتمیه‌سی»نمك خادملارینغا عه‌دالت بیلمن باها بیرش کیره‌ك، ئؤلار معلوم ده‌ره‌جه‌ده نازیکلك، ته‌کتیکه، مه‌تبؤر قابیله-یتی کورسه‌تدیلر. شورالار حاکیـ-میه‌تنکه خایر خاملغی نسقابی ئاستیدا ئؤزلرینمك خائمتلغی، بؤزؤچیلغی ئشله‌رینی ئسونکه زگه‌ن بؤتؤن کمسبی ئمکی یؤزله‌مه‌لیکدن عبا-رات بولغان مؤرتمدلر، مه‌نه بو ئم-فه‌ندلر، پرتمیه‌نمك باش یولینی هم‌م یؤزله‌ریکه نقاب قیلمب تار-تشغا تیریشدیلر. ئمتدوستیرله‌شنمك سؤرعه‌تنی پیه‌یتمیرشنی ئه‌ساسی ئوستانوفکا قیلمب ساقلاب، لیکمن ئوك ئوپپورتونیست باش ئیکوجید-لرگه، مه‌نه شؤ پیه‌یتمیرشنمك علمی زه‌ره‌ر کؤنه‌نده‌چیلیکنه ئه-ساسلانشغا قاراماسدان، پرتمیه‌نمك ئوز یولینی ئوتکه‌زه‌ یانقانینی کو-ریب، «سه‌ناعات پرتمیه‌سی» مه‌رکه‌ز-قومیتمك ئه‌عزالاری کوپینچه نیکنـ-لی شورا ئمداراریغا قیسقارتیلغان وه کیه‌یتمیرلکه‌ن پیروگراماسالار ئورنیغا ئاچمق ئاوتمق ده‌ره‌جه‌ده کیکه‌یتمیرلکه‌ن پیروگرا-مالار تاقدیم قیلا باشلادیلار. ئؤلار ئؤزنمك بیلمن «سه‌ناعه‌تنمك ئایردم تارماقلاری ئورتاسیدا نه‌قاؤوت ئوغـ-دیرشغا، کیـ-ره‌کسیز وه قیمه‌تکه ئؤشه‌ئؤرغان ؤؤریلمشلارغا کوپره‌ك چه‌قم قیلدیرشغا تیریشدیلار. بؤ-لارنمك هه‌مه‌سی پرتمیه‌نمك دیریک-تمغلریدنی وه ئمتدوستیرله‌شنمك تیز سؤرعه‌نلریدنی خایر خاملغی بیلمن بیه‌جه‌ریش شه‌کلده ئمشلدی.

بؤندا زه‌ره‌ر کؤنه‌نده‌لر گه‌هه‌مه-دین بؤرؤن یه‌نه، یه‌زی پیروخچالغی ئمشچیلرینمك کوریلرچه ئمشانغانلمـ-غی، ئؤلار تاماندان ئوك ئمیتمداثی سمنفی هوشیارلغنمك پوقلمغی، ئایردم «سوللمق» کیه‌یمیتلری، بیوراکوردت-لمکدن عبارات بولغان قابول قیلمشدی کورسه‌تکه‌ن ره‌سمی توره‌چیلمك ئمکی یؤزلمه‌لیکی یاردام بیردی. بؤکمشـ-لر هم‌ر قاندای پیلانلارنی هیچ بیر نه‌تیجه کوزی بیلمن قاراماسدان، بؤ پیلانلارنمك مؤوافقاقیانسزلیغی پیر-تمیه ره‌هبه‌رلیکمکه وه پرتمیه‌یولیغا زه‌ریه بولاجاغینی، ئوك ئوپپورتونیزمـ-نمك تیکرمه‌ندیکه سؤؤ قویمش بولا-جاغینی عساباماسدان قابؤل قیلمشغا تایپار تؤرغانلمقلاریغی بیلدیردیلر.

بؤندان قاندای سیاسی نه‌تیجه-لر کیلب چیقادی؟

ئوك ئوپپورتونیزم ئوزینی فه‌قت پرتمیه‌گه وه شورالار هؤکومه‌تنمکه دؤشمه‌ن بولغان مؤشتؤمزورلار ته‌گیند-تی قیلمب کورسه‌تیب قویا قالمادی. بیلکم عه‌کسیل ئمقلابیه زه‌ره‌ر کؤنه‌نده‌لیکنمك ئاق کؤوردیه‌چی مؤاجرلارنمك وه ئه‌جنه‌بی ئمپیریـ-یه‌لزمنمك حه‌قیقی یاردامچیسی هم‌م بولغانینی کورسه‌تدی.

«سول» پیوراکرانلك ماکسیما-لیزمکه وه یؤزیکی یارقلاشلارغا قارشی هوشیارلغنی کؤچه‌یتمریش کیره‌ك.

شورا خوجالغی ئه‌یپه‌ره‌تمنی ئوك یوقاریدان تارتیب تا ئیك پستکه‌چه معه‌که‌له‌ش، ئؤندان، پیوراکرات-سای دیللمکنی، سمنفی جه‌هه‌تدن چیت عؤنسورلرگه کورله‌رچه ئمشا-نمش ئیلدیزله‌ریدی قوروتیش کیره‌ك.

پرتمیه‌نمك باش یولی ئاستغا-یاشریتیب، عه‌مه‌لده زه‌ره‌ر کؤنه‌نده-لر وه مؤداحه‌له‌چیلر یلدن یولیکـ-ده قییلمقلارغا وه ئوپرلمشلارغا سؤیانا تؤرغان، بؤ‌عزی ؤاقتدا معه‌نه شؤ قینیلمقلارنی ئؤزله‌رنمك بؤرؤن تاستلاریدا ئمقلاس زه‌ره‌ر کؤنه‌نده-لمك قولی توغدیرغه‌نمی سیزمه‌یتؤر-غان کیچه‌گی ئوك ئوپپورتونیستلار-نمك ئیکی یؤزله‌مه‌لیکمکه معره-مه‌تسز ئؤرش ئمعلان قیلمش کیره‌ك.

پرتمیه‌نی ئیکی فرونتدا ئه-ساسی خازق بولغان ئوك ئوپپور-تونیزم بیلمن وه شؤنمك «سول» ئمتمغاقچیلاری وه شاگردلاری بیلمن معره‌مه‌تسز کؤره‌ش بابراغی ئاستیدا لینمنچی معرکه‌زقوم ئیچیده‌گی پرتمیه‌نمك 16 نچی قؤرؤلتایینمك قارارلاری ئمترافیکه یه‌نه معکه‌مره‌ك بوریکدیردش کیره‌ك.

بیه‌نه‌له‌له‌ل روس مینشمؤزمه-سنمك ئینمتروینسیه‌گه بیواسیته یاردامچیلیق رولنی بیه‌جه‌رگه‌نیغی فاش قیلمش کیره‌ك.

زه‌ره‌ر کؤنه‌نده‌له‌ر ئمشچیلرنمك مؤقابیل سه‌ناعات - مالیا پیلانی ئوزله‌ریکه قاندای کیلته زه‌ره‌ر بیو-گه‌ئنی پیرولیتاریات سودی ئالدیدا نمقرار قیلمشغا مه‌جبور بولدیلار. پرتمیه‌نمك باش‌بولینی ئوتکه‌زیشده بیش یللمقنی نورت یلدا بیه‌جـ-ریشده، یاپیاسغا کوللیکسیفلش ئاساسدا مؤشتؤمزورلارنمك سمنی بولمب یاغلاونی توگه‌نشده پرولیـ-تاریات عامماسنمك فه‌عاللییه‌تنی یه‌نه کیکؤره‌ك ریواجلاندریشمز کیره‌ك.

(یؤلؤداه).

پاختا پیلانینی بیه‌جه-ریش یولیدا

مرزه‌چول تاشرایوننمك چا-قیریغنی قابؤل قیلدی

مرزه‌چول پرتمیه رایکومی وه رایون ئیجرافومیتنمك هه‌مه قمشلاق یه‌جیبکه کانمبله‌ری، هه‌مه قمشلاق شورالارنمك ره‌ئیسله‌ری، کمه‌یه‌غمل گـروهله‌رینمك وه کـولخوزلارنمك ئه‌کتیفله‌ری بیلمن بیرلیکده بولغان قوشما مجلس «قمزل ئوزبیکسـ-تان» وه «یوموده ؤاستوکه» گه‌زیـ-ته‌له‌رنی، تاشرایوننمك مرزه چول رایونینی پاختا پیلانینی وه باشقا مؤهم وه‌ؤیه‌له‌رنی تولا بیه‌جه‌ریش یؤزه‌سیده سوسیال مؤساباقاغا چا-قیریشنی ئوقیب، بؤنی بیر ئاغزدان قابول قیلدی:

قوشما یه‌غلیش تاشرایون تاما-ندان کورسه‌تیلکه‌ن شه‌رتلر ئؤ-تمکه یه‌نه ئوز تاماندان قویید-غملارنی عملاؤا قیلدی:

1. کولخوزلاردا معه‌نه‌تنی توغری تاقسیم قیلیش وه معه‌نه‌ت ئمتنزا-منی مؤسته‌حکه‌ملمش.

2. خاتین-قیزلادان یه‌کی ئه-قللر تؤزیش، ئولارنمك عه‌دلی وه ؤ قتمسادی هؤقوقلارینی ته‌ئمین قیلیب، چینه‌کیم ئازادلمقغا چیقار-ریش یولیدا عه‌مه‌لی چارالار کوریش.

3. قمشلاق خوجالغنمی ماشـ-غالاشدریش سؤرعه‌تنمی کؤچه‌یـ-تریش.

4. پاختا پیلانینی ؤه باشقا صیاسی که‌یپیتیه‌لرنمك وه‌زیفـ-له‌رینی تولا بیه‌جه‌ریش ئاتوافقا بؤ-تؤن معه‌نه‌کته‌لر عاماسنی سـ-فه‌ربه‌رلك قیلمش.

باشقاوما: مؤسابه‌قه شه‌رتنامه-سنکه قول تویغان هم‌ر ئیکی رایون شه‌تیه‌لری وه ته‌شکیلاتلاردان بیز مؤسابه‌قه شه‌رتله‌رینمك قاندای بیه‌جـ-ریلدیغی حاقیدا معلومات یؤباریب قؤریتیله‌رینی کؤته‌ره‌ر.

هیچ قاندای عؤمؤمی سه‌به‌بلر گه ئورن یوق

پاختا تایپارلاشنمك ئیك مه‌سـ-ئؤلیه‌تلی کؤنله‌رنده تورامیز. ئاچمق ته‌یتمش مؤمکنکی، هازیرغاچا بؤ ساحادغی سؤرعه‌ت هیچ قانیغارلمق بولمادی. بؤنی برنچی ئوکتیه‌بر گه پولغان یه‌کؤنی معلؤمات ئاچمق کورسه‌تدی.

پرتمیه ؤه هؤکؤمه‌تنمك دیریک-تمغی بویینچا برنچی دیکه‌بر گه‌چه پیلانینمك 90 پره‌سه‌نتی ئه‌لیه‌تنه بیه‌جه‌رلمشی لازم ئیدی. لیکن ئا-ساسی پاختا رایونی بولغان ئوز-بیکستان یللمق پیلانینی 57،6 پره‌سه‌نتکنه بیه‌جه‌رب، بؤ ساحادا پیلانینی 59،3 پره‌سه‌نت بیه‌جه‌رگه‌ن ئؤوکه‌مه‌نستاندان هم‌م ئارقادا، یه‌عنی 2نچی نه‌ؤبه‌ته‌ده قالدی.

ئوزبیکستان بویینچا ئیك ئالـ-دندا، یللمق پیلانینی 29نچی نو-یه‌بر گه‌چه 85،7 پره‌سه‌نت بیه‌جه-گه‌ن ئایم رایونی، ئوندان کیپین ئمکنچی نه‌ؤبه‌ته‌ده ئه‌ندیجان، نه-مه‌نگان، که‌نته قورغان، هؤؤ، وه‌قور-غان تیپه رایونلاری ئؤرادیلار. ئیك ئارقادا قالغان رایونلار دینا‌ؤ وه‌سه‌ری ئاسیا رایونلاریدر.

هه‌مه رایونلار دیه‌یرلك پاختا یه‌غم-تیریمه‌ده‌گی ئوپیرماشلارنی «عؤ-مؤمی سه‌به‌بلر» کورسه‌تیب ئوزلرینی ئاقلاشغا ئورؤنادیلار. مه‌نه بؤنغا ئوك ئاغماچیلیقنمك هه‌مله‌سی کورنشی دیپیشدن باشقا یامانی یوق بول-مایدی. چؤنکی بیر رایوندا مؤمؤمی شه‌رایت یاخشی بولغانی حالدا شؤ رایوندغی حاربی پونکتلاری وه کولخوزلاردا پاختا یه‌غنلش هه‌مه-سه‌ده بیرحیل ئیه‌س. مه‌سه‌لن خانگاباد پونکتنی 20نچی ئوکتیه‌بر-گه‌چه یللمق پیلانینی 36 پره‌سه‌نت بیه‌جه‌رگه‌نده، ئوننمك بیلمن قوشنی بولغان بیك ئاباد پونکتنی 7 پره-سه‌نتکنه بیه‌جه‌ردی. «ه‌ه‌یزولا خوجـ-یف» کولخوزی 39 پره‌سه‌نت به-جه‌رگه‌نده، ئوننمك بیلمن قوشنی «کمه‌یغغال دیهقان» کولخوزی ناقات 2 پره‌سه‌نت بیه‌جه‌ردی. بؤندای فه-کمتلر سوکنی نویه‌بر ئایندا هم‌م جؤده کوب کورینلدی.

دیه‌مك جایلارنمك «بیزده عؤمؤمی شه‌رایت یامان بولدی» دیب «عؤمؤ-می سه‌به‌بلر» کورسه‌تمشلرینگه هیچ قاندای ئورن یوق.

ئارقادا قالا یانقان رایونلارنی تیکشیرگه‌نده ئاچمق معه‌لوم بول-دیکی، پرتمیه عامماسی کمه‌یغغل ؤ ئورتا حاللار عامماسنی پاختا مه‌سئه‌له‌سی ئاتوافغایته‌رلی سه‌فه‌ر-یه‌رلك قیلغان ئیمه‌س، پرتمیه وه هؤکؤمه‌ت دیریکتمغلری وه پاختا تایپارلاش پیلانلاری عامه‌گه بیتـ-که‌زدیلمه‌گه‌ن، نه غاردن پینکتلری وه نه شرکه‌تلر پاختا لارنی ئوز واقتیدا تایشرماوچیلارنی حسابیغا ئالیب بارمایدیلار. بؤ‌حال ئؤلارغا نسیه‌تمن قانعی چارالار کورلشکه ئیمکانیه‌ت بیرمه‌یدیر. کوپره‌تسیه پاختانمك «ئوز- ئوزیدن کیلیشکه» ئومید باغلاغان. مؤشتؤمزور مه‌نه بؤ کیفیه‌یته‌ن جؤده یاخشی فایدالا-نادی. هه‌مه رایونلاردا دیه‌یرلمك مؤشتؤمزور وه پایلارنمك پاختا تاپ-شرلشدا کمه‌یغغل، ئورتا حاللارغا نسیه‌تمن ئارقادا قالمشلاری ته‌سادفی ئیمه‌سدیر.

qalla tajjarlaşda boşanlıq kərsətkən opportunıstlar məs'ylijjətkə

başqa rajon ıçraqomlarına və eski buxara, kagan, samarqand, qoqan, maroqılan, farqana, nəməngən, əndiçan şəhər şuralarına

qalla tajjarlaş bojınca berilgən zədənijələrni bəçərlş jolıdaqı işlərni kycətiriş toqrısında və baj—muştumzor ynsyrlərgə qarşı qat'ıı hyçym alıb barış həmdə bu ynsyrlərni özlərigə qalla tapşırış bojınca alqan məçbyrijətlarini bəçərisgə məçbyr etiş ycyn bətrək—kəmbəgəl həmdə orta dıjqanlar ammasının səfərbərlik qılış haqında bir qatar qat'ıı deriktiflər berilişigə qaramasdan azışç mərkəzii ıçraqomında bolojan mə'ymatlər bə'zi ıçraqomlar və şuralarının əli həm əz işlərini qalla tajjarlaş zənjələrinin bəçərilişi tə'min etə turqan syr'ət bilən alıb barmaqanları kerinədi. qalla tapşıruvcılardan arqada qalıb telyvcilar muştumzor—baj xoçalıqlar sanaladı və baj—muştumzorlar toqrısında proletarlarca qattışq və qat'ıı sinfii jolnı tutış qısında joqarı adaralar amanından berilgən deriktivlərni rajon ıçraqomları və qışlaq şuraları başında turqan ajrım işçilər aytynlə buzadılar. nanə bular məzkyr işçilərnin acığdan—acığ on opportunıstlıq hərəkətidə bolqanlarının kərsətədi.

əz. ışç mərkəzii ıçraqomının prizidijymi qalla tajjarlaş zədənijələrini bəçərişdə hər qandaj cətkə cıqaşlarnı aynlaj mymkin əməs, deb hısanlan, qalla tajjarlaş planının bəçərməgənlik həmdə baj və muştumzorlar toqrısında qattışq sinfii jol tutışnı təmin etməgənlik ycyn jəkkə baq rajon ıçraqomı başda turqan işçilərni, şəhər səbz və kıtan rajonı ıçraqomlarının rəisilərini həmdə cıraqcı rajon ıçraqomının rəisi muavınının işdən alıb, məs'ylijətkə tartdı.

əz. ışç şuralar mərkəzii ıçraqomı şu toqrıda həmmə rajon ıçraqomlarıqa və şuralarqa bildirip qalla tajjarlaş işidə şundaj ahvalnın kelaçəkdə həm davam qılışı mymkin əməs, şu munasabat bilən həmmə rajon ıçraqomlarıqa həmdə qışlaq şoralarıqa qalla tajjarlaş planının bəçərişkinə əməs, nəlki onı artıqlı bilən bəçərişni tə'min qıla turqan və baj—muştumzorlar toqrısında anıq sinfii jolnı etkazə turqan etiş quruş həmdə muştumzor—baj ynsyrlərini əzlərigə qalla tajjarlaş jolıda jyklangən məçbyrijətlərni tola bəçərişkə məçbyr etiş caralarının keryş lazım deb sanajdı.

qışlaq şuraları və kəmbəəqəllər jıqılış tamanında belgilangən məçbyrijətlərni kərsətilgən myddətidə bəçərməgən muştumzor və bajlarnı tezlik bilən qattıq sod məs'ylijətigə tartış həmdə ularda bolqan qallanı cıqarış alıb ular ystidən nəmynəli sodlar etkəzişkə təklif etildi.

əz. ışç mərkəzii ıçraqom şunın bilən kelaçək qalla tajjarlaş işləridə syst işləgənlik və şu joldaqı zədənjələrni bəçərişi bojınca kerək caralarnı kermə-gənlikdə əjidar bolqan kişllərnin qattıq sod məs'ylijətigə tartılaçaqının bildirip etədi.

uşbu farmajış həmmə qışlaq şuralarqa bildirilsin.

uşbu deriktifnin alınqanının və onın ıçra qılınuvı toqrısında hər beş kyndə mərkəzii ıçraqomqa bildirip turnız.

əz. ışç mərkəzii ıçraqomının rəisi: axunbabayef.

əz. ışç şuralar mərkəzii ıçraqıa qomıtasının sərkatəbı: mavlanbekof.

Muştumzor və opportynistnı basıb mə'rəgə jetəmiz

Ajım-85,7pirəsənt, əndiçan-88p. nəməngən—79, 8p. dınav-29—1p. sərıasıja 17,3 pirəsənt

altın antantası

berlin, 2. volf əgentliginiŋ vaşınqtondan bergən xabarqa qaraqanda, fransijanıŋ amrıqa bilən jaqınraq həmkarlik ujuştırış jolıdaqı urunşlarıqa ajıd xabarlarnı amrıqa gəzitələri başı cıqarajatır. bu nərsə „altın antantası" tyziş planıda kerilədi, kii bu plannın maqsadı „narazı" dəvlətlərini kredit bermə dajım qorqınc icidə tutışdır. şu ma'lumatlarqa muvafıq amrıqa, ənglijə və fransija qurulsızlanış məs'ələsidə, əppəzitsijə ruhıda bolqan germanija, italija və sssrgə qarşı birləşkən çəbhə tutıb xuruç qılış ycyn qarar bergəndirlər.

farqana ئه‌ندیجاننمك چاقیریغنی قابؤل قیلدی

10 نچی دیکه‌بر گه‌چه پیلاننمك ئه‌لیه‌تته 100 پره‌سه‌نتی

سابقی ئه‌ندیجان ئوکرؤگه‌ده‌گی رایونلار، 25 نویه‌بر گه‌چه عؤمؤمه‌ن پاختا پیلاننی 70 پره‌سه‌نت به-جه‌رب، 10 نچی دیکه‌بر گه‌چه پـ-لاننی 100 پره‌سه‌نت بیه‌جه‌ریش یؤزه‌سیده‌ن سابقی فارغانا ئوکرؤگی رایونلارینی مؤساباقاغا چاقیرغان ئیدیلر.

سابقی فارغانا ئوکرؤگی رایون-لاری بؤ چاقیریغنی قابول قیلدیلار. هاقیقاتان، بؤ رایونلاردا پیلاننی بیه‌جه‌ریش سؤرعه‌تی جؤده یه‌ست ئیدی. بؤنمك باش سه‌بیبی کول-خوزچی وه یه‌کله بیتروك کمه‌یغغل وه ئورتا حال عامماننمك ئمتیبار، ئه‌زم وه شاؤقنی پیلاننی تولا وه ئارتـ-غی بیلمن بیه‌جه‌ریش ئاترافغا سه‌فه‌ربه‌رلك قیلابیلمکیدر. قوقان باغداد، بؤؤه‌یده، مارغیلان، دشتان، ئالتی ئاریق رایونلارینمك پاختا توغریسدا پیرتیه وه هؤکؤمه‌ت قاراریغا بیه‌جه‌ریش ئؤچؤن تولا بیه‌جه‌رمه‌سلمکلرینمك باش سه‌بیبی هم شؤدر. بای - موشتؤمزور عؤنسرلر مه‌نه شؤ رایونلاردا پاختا تایپارلاشدا سه‌به‌-تدولیك کورسه‌تدیلر، ئمما رایون ته‌شکیلاتلاری پاختانمك مؤسته‌حکم زه‌ده‌نیه‌سینی بیه‌جه‌ریش ئؤچؤن شؤ عؤنسرلرینی کؤچلمك ره‌ؤیشده سه-قمشی، ئولار ئوستیدن کمه‌یغغل قیلمش بیلمن بیرگه، پاختا تایپارلاشدا ئه‌ندیجانمك ئیك ئالدیندا تورغان رایونلارینی قوؤلاب بیتمش وه ئوتمب کیتمش ئؤچؤن پاختا پیلاننی ئولارنمك چاقیریغیدا کورسه‌تیلکه‌ن مؤددته‌ده تولا وه ئارتمغی بیلمن بیه‌جه‌ریش مه‌سئه‌له-سینی قوداش، بیش ئاریق، ریشتان وه باشقا رایونلاردا دیه‌ره‌ؤ ئمشلب چیقیشغا مه‌جبور ئیکه‌نلیکنی بیلـ-دیره‌میز.

ؤ. ك. پ (ب) مه‌رکه‌زقومی ئورتا ئاسیا بیوراسنمك وه ئوز کومیته‌رتمیه مه‌رکه‌زقومنمك وه‌کیللری: ره‌جه‌بیف، شاکیریف، مه‌حمود خوجایف، حامید خانیف.

سابقی فارغانا ئوکروگی رایون-لاردا رایون پرتکوم سیکرتارلری: بیش ئاریق - شاکیریف. قؤداش - سولتانیف ریشتان روزمه‌تیف

لر کونترولنی ته‌شکیل قیلما-غانلار.

قؤژا رایوندان، پرتمیه ته‌شکـ-لاتی پرتمیه‌نمك پاختا مه‌سئه‌له‌سیده بیرگه‌ن زه‌ده‌نیه‌سینی بیه‌جه-ریش یولیداغی کؤره‌شکه توغری وه جانلی ره‌هبه‌رلك قیلمش ئور-تیدا ئوك ئوپپورتونیستلمکنی ده-مه‌له کورسه‌تدی. پیلاننی مؤؤاف-ه‌قامیانی بیه‌جه‌ریش ئؤچؤن کؤره-شمش ئورتیدا رایون پرتمیه ته‌شـ-کیلاتی قؤیری بولمب قالدی وه گیروه‌یازلیغی بیلمن مه‌شغول، بو حال سمنفی دؤشمه‌ن تیمکیره‌ه‌نکه سؤؤ قؤیشدی.

مه‌نه شؤ حالار بولتشغا قارا-ماسدان سوکنی کؤنله‌رده بیزنمك ئشله‌ریمیزده بؤرؤلمش حاصل بولدی. بیز هؤ کؤمه‌ت زه‌ده‌نیه‌سینی زه‌ریه‌لی یول، بولشی

zərərkynəndəcilər jəni fəbriklərnin çəhangirlər qolbəqa tapşırılувbnı rajjarlab kelgənlər

məmləkət mudafaası ycyn kəttə əhəmmijəti bolqan kimija sana atı zərərkynəndəcilərnin ajırım dıqqatını çəlb qılqan

„sanaat pərtijəsi“ sodınıq 7 nci və 8-nci kyni

əjıbdar ramzin

birinci dekəbrdəgi kecki məçlis

carnovskii, kalinnikov və fedotovlarnıq soraqı

transportdaqı zərərkynəndəcilərnin „reforma“ları

krılənkə, əjbdar vagon və parovoz işləş nəv'idə bir kecə-kyndızdə jykləətəraqan jyknin orta normasının işləb cıqışda və temir jol köpryklərini quruşdaqı zərərkynəndəcilikni bilər edimi, den sorajdı.

carnovskii, bu nərsələrdən xabardar ekənini rəd qılmajdı. bıraq, krılenkonın savallarına çavab berib, köp metodlarnıq nirigə dajır ızah bilənginə cəklənədi.

sod a'zası livov carnovskidən, traktor işləşdəgi zərərkynəndəcilik toqrısında ızah berişni sorajdı.

əjbdar traktorlarnıq tipi və traktor işləşnin başqa xıl təfsilləri toqrısında gəpirədi, lekin toqrıdan-toqrı çavab bermədi.

şundan soq vışınskii və krılenko, zərərkynəndəcilərnin traktor işləşni planlaşqa qatnaşuvı toqrısındaqı savlarını qojadılar.

carnovskii, şu nərsəni haqıqatan bolın etkənini ıqrar qılışqa məçbur boladı. „gipromez“ pravlenijasında, dejdi u, xrennikov bolıb, unıq tevərəgidə zərərkynəndəcilərnin aytın bir gryhi ujuşqan edi.

— bu aytın bir gyldəstə edi,—den picin qıladı krılenko.

carnovskinin ızahlarına qaraqanda, traktor işi bandaqı zərərkynəndəcilər lajıhalaşnın toxtatılışını və belgiləngən vəzifələrnin kejingə syrilişini və qəjrılı nərsələrni qollanıb kelgənləri əp-acıq mə'lym boladı.

— demək, traktor işləb cıqarışda zərərkynəndəcilik bar edi,-den tə'kidləjdi vışınskii.

carnovskinin sod və qaralav savallarına bergən çavablarından, zərərkynəndəcilər dneprovskii və luganskii zavodlarında, hamda „dzérçinskii“ zavodındaqı oq və bandaz istıhsalatının anlı-rəvişdə toxtatıb kelgənləri mə'lym boladı.

kalinnikov gosplannın işləb cıqarış sektorında iş kergən, demək unıq arqalı aytın sanaatının planlarını ətis turqan.

unıq ızahlarından, kerinişicə, u və unıq qol astındaqılar kimija sanaatına, köprək şu sanaatnın məmləkət mudafaasına toqrıdan-toqrı alaqası bolqan qısmına ajrım əhəmijət berip kelgənlər. əjbdarnıq və başqa zərərkynəndəcilərnin asasın ustanovkası, kimija sanaatının, ajnıqsa kislota sanaatının rıvaçlanışının toxtatıb turuş tamanına qaratılqan. kalinnikov ajnıqsa mə'dəncilik məs'ələlərigə qızıqar ekən. şu məs'ələlər bojınca u gosplanda söz qılar edi.

krılenko kalinnikov dakladlarının bir qanca orınlarını oqıp berədi. unda kalinnikovnın zərərkynəndəcilik maqsadları jyzəsidən, mə'dəncilikni rıvaçlandırış syr'ətlərini kəməjtiriş ycyn qattıq tirişgəni kərinədi.

sarajlar bınakarı

əjbdar, fedotov dan qaralav tamannıq vəkili fridberg soraq qıladı.

əjbdar, fəbrik-sarajlarnıq qabatları arasını 4 metr bələndligidə bına qılış mu'tadı sanal qan halda, ularnıq hər birini 6 metrdən qılıb salış zərərsiz edi den ısbat qılmaqcı bolıb urındı. bu işdə men zərərkynəndəcilik qılmaqan edim, dejdi.

bıraq kejindən, fedotovqa jəni savallar berilgəndən soq, bu nərsənin ojlanqandek beçirim bolmaqanı bilinədi.

əjbdar şu savallarqa çavab berib turqan caqında, toqumacılıq sanaatındaqı zərərkynəndəcilər, sifət çəhəti bojınca amrıqa paxtasından joqarı turuvcı paxtamızını bilə turıb xıllarqa açratmaj kelgənlərini ıqrar qılışqa məçbur boldı. ular paxtanı xıllarqa açratmasılıq bilən birgə undan beorın fajdalanıb kelgənlər. zərərkynəndəcilər, ijən və jynni işlaşnin jəni metodlarından fajdalanış ycyn hec nərsə qılışnı istəməs edilər, dejdi fedotov. ular belarusijadaqı toqumacılıq fəbrikələrini, şu iəbriklər belarusija ışqal qılınqan caqda intervensijəcilər qolbəqa kirədi degən hısab bilən bına qılar edilər. ular toqumacılıq maşinaların işləb cıqarış nıq bizdə rıvaçlanışı ycyn tosqunlıqlar, amrıqanın en my kəmməl yskynələridən fajdalanı şdan bojın tavlar edilər.

toqumacılıq sendikatı və başpaxtaqomdaqı zərərkynəndəcilər ycyn ənə şu zərərkynəndəcilik işlərini etkəziş asan edi, cynkii ularnı sssr xalq xoçalıqı alıb şurasında zərərkynəndəcilik jolını etkəzyvci sokolovskii, gosplanda oliurqan inzener ciliki quvatlab turar edilər.

gyvah kirpotenkonın soraqı

tənəffysdən soq gyvah qatarında, toqumacılıq sanaatında və toqumacılıq maşinaların istıhsalatında işləgən zərərkynəndəci inzener kirpotenko caqırıladı.

kirpotenko prokurorının savallarına tola çavab berədi. şu bilən birgə, şu nə'də fedotov ymymii rəhbər bolqanını ızahlan ətədi.

əzinin zərərkynəndəcilik təşkilatına qatnaşını kirpotenko 1925-nci jılı başlaqan edi. toqumacılıq maşinaları işləb cıqarış jolında şu təşkilat birinci mərtəbə xalq xoçalıqı alıb şurasında, toqumacılıq maşinaları işləb cıqarış bojınca bujruq beryvci bujura sıfatında injındırılıqan edi. bu bujuranın rəjisi şejin, orınbasarı kutskii, bujura a'zası kirpotenko, şular hərməsi zərərkynəndəci edilər. təəl'il, ularnıq işi şura maşına qurulışının rıvaçlanışını tosuşdan ıbarət boldı. cynkii bular toqumacılıq sanaatının əçnəbii maşinalar istıhsalatına baqıb bolışını maqsad qılıb tutar edilər.

— bu toqrıda direktiv berib turuvcı kişi kim edi?, den sorajdı krılenko.

kirpotenko fedotov və kuprijanovnin ismini əjtədi və maşınalar tanlaş, işləb cıqarışının jənə metodlarını əməlgə kirgiziş məs'ələsi nuqul zərərkynəndəcilik ruxında muhakəmə qılınıb kelgənini tə'kidləjdi. şu bilən birgə jəni iəbriklər bına qılış məs'ələsi həm muhakəmə qılındı. halbu, kii yc ismen və əzlyksiz iş həftəsi kirgizilgən taqdırda, jəni iəbriklər salışqa ıxtıjaç qalmas edi. əz nəvəstidə iəbrikələrnin tipi, ularnın salınış qəjmatı şundaj qojılar edi, kii bunıq ycyn çydə köp pyl ketəçək edi. bınakarlıq lajıhaları, hətta juqarı qabatlarını həm temir və semen bilən qaplaş, ystynlərni cojanqan qılış hısabından tyzilər edilər. halbukii, bu işlərni, ajnıqsa jaqac matırıallarını işlətkən taqdırda anca arzanlatış mymkin edi.

kirpotenkonin tə'kid qılışıca, şu məs'ələlərnin həmməsidə zərərkynəndəcilik az digəndə 90 prosent bar edi. bunıq kersətişicə, bu zərərkynəndəcilikkə, jəni iəbriklər bına qılış toqrısında mihnət kəmisərligi tamanına qojılqan məçbyrli sanitarija şərtləri ajnıqaa köp jardam berər edi. mihnət kəmisərliginin, fəbrikə qanaatlarının belandligi 9-10 metir bolsın degən tələbləri acıqdan-acıq zərərkynəndəcilik ruxında edi. şu bilən birgə mihnət kəmisərligidəgi şu zərərkynəndəcilikni sertəfsinisikii və kydrəfsev jəkkə rəvişdə jyzəgə cıqarın kelər edilər. şundan kejin ıdaralar ortasındaqı muzakərələr natiçəsidə bu norma 6 metirgəcə kəməjtirildi. lekin bu həmi jetərli dərəcədə zərərkynəndəcilik edi. cynkii 4,2 metir jetərlik edi.

mihnət kəmisərliginin zərərkynəndəcilik ruxındaqı ikkinci bir sənitarija şərti—toqumacılıq sanaatındaqı şanada maşinaların toqrısındaqı tələbələrnin aşıq mıqdarda qojılışında ıbarat edi, havanın harazatı və jəmini bilə turqan çədval ornatılqan edi, kii bu nərsə şanadalaş işini hec bir xıtıjaçsız 30 prosent qılmat qılıb qojar edi. toqumacılıq sanaatındaqı zərərkynəndəcilikninq əməlif işləri toqrısında gəpirib kirpotenko, şu işnin ma'lum bolqan metədlərini tə'kidləjdi və şu çymlədən jənə, texniklərni myəssəsələrdəgi işləri ycyn ajnıtıb caqırıb alış metədini həm eslatıb ətədi.

kirpotenkonin ızaxlarına asaslanıb ortaq krılenko fedotovdan, toqumacılıq sanaatının ingiliz maşinaları bilən yskynələ rişidə qattıq turuşunıznın sənəni nimə, den soradı. fedotov hec nərsə dejişini bilməj axırı, bu nərsələrni anglija fermələridən para alış ycyn qılqan ekənini ıqrar qıladı.

sonra kirpotenko krılenkonin savallarına çavab berib, zərərkynəndəcilik noqtajı—nəzəridən muvafıq tapılmaqan lajıhaların 17 ıdaraarqalıətiş caqında əməlgə aşmaj qaldırış metədini gəpirədi

zərərkynəndəcilərnin toqumacılıq gyryhigə rəhbərlikkə sitnin kandidatı

krılenko gyvahgə sitninnin rəli toqrısında saval berədi. kirpotenko, sitnin əncə fa'al zərərkynəndəci bolqanını tə'kid qıladı. kirpotenko, kuprijanov və keltsev ortasında fedotovnın işidən ba'zi bir nərazılıqlar bilingən caqda, zərərkynəndəcilərnin aytın toqumacılıq gryppasigə rəhbərlik ycyn sitninnin kandidatı pəjda boldı. bu halda, sitnin fedotovdan kerə jaşraq və fa'alraq bolış ystigə, cet ellər bilən həm bına qaqılanqan ekəni gəpirilgən edi.

ızah beriş ycyn caqırılqan sitnin unqa şu rəhbərlik rəlf təklif qılınqanlıq təktini rəd qılmajdı, lekin rəhbər bolış ycyn kəngənini rəd qıladı.

qaralav və aqlav tamanında sitningə, kirpotenkogə, kuprijanovgə və fedotovqa ystmə-yst savallar nerilış nətiçəsidə, şu işlərnin təfsili ma'lum boladı. bıraq kirpotenko, toqumacılıq sanaatındaqı zərərkynəndəcilikkə rəhbərlik qılışda sitnin fedotovnın ornına alış ycyn razı bolqandek pəjdaqqan edim, degən sözidə qattıq turadı.

gyvah noldenin soraqı

nolde „eski“ zərərkynəndəcilərdən, əzinin əjtişicə u 1925 nci jılıdan bojan zərərkynəndəcilik təşkilatında işləb kelədi. bu kişi toqumacılıq sanaatındaqı zərərkynəndəcilərnin lopatin başcılıqı astında bolqan gryhigə kirgan edi.

unıq əjtişigə qaraqanda, 1925—28 nci jılı əz başcılıqı astında bolqan zərərkynəndəcilərnin ijən gruppası məhəlif və tar xarakterdə edi. 1928 nci jıldan zərərkynəndəcilik işi xarıcış təşkilatlarının tə'siri bilən ken qulac atdı. zərərkynəndəcilik vəzifələri şu vaqtda bevasta cet ellərdən kelə başladı.

nolde ijən sanaatındaqı zərərkynəndəcilik metodlarının təsvir qıladı. bu metodlar—şu sanaatının rıvaçlanışının sekinləti, qurulışının qısmatlaş və kecikdirişdən ıbarat edi. şundan soqqı zərərkynəndəcilik, paxta, gəzləmə və komvol nəv'lərini penkə və ijən hısabında rıvaçlandırış tamanına qaratıb jyrgizildi. soqqı nəv'lərni toxtatıb turışdan maqsad—məmləkət ycyn şu nəv'lərnin əçnəbii xam malına dajılıb baqıb bolın turaşını jyzəgə cıqarış edi.

zərərkynəndəcilik beş jılıq lajıhalarını işləb cıqışda həm kerildi. bu lajıhalarqa şundaj zərərkynəndəcilik ustanovkaları kirgizildi, kii şunın nətiçəsidə fəbriklərnin kyci bilən toqumacılıq sanaatının xam mal manə'i ortasında tekstilik jyz berişi lazım edi.

nolde toqumacılıq gruppasındaqı zərərkynəndəciliknin baş rəhbərlərindən fedotof, sitnin, kuprijanov və başqaların isimlərini atadı.

nolde jənə, unıq gruppasına „torgprom“ dan qanca pyl kelgənini həm kərsətədi. 1928 nci jılı 400 min som kelgən. krılenkonın savalına çavabın u əzinin „izvestnii“ bilən aşna ekənini ıqrar qıladı. şu kişi arqalı unqa parizdan lezarnevic degən bir zərərkynəndəci pyl jubarın turar edkən.

***

şundan soq krılenkov gyvahlarının soddaqı bajanı munasabat bilən, ramzindən, belarusija toqumacılıq fəbrikələrinin, belarusijadaqı hykymət intervensijəcilər qolbəqa etkən caqda şu fəbrikələrni ularqa tapşırış maqsadı bilən quruloqan ekənini bilər edintizmi den sorajdı.

ramzin bu toqrıda hec nərsə bilməs edim, fedotov esləməsligi səbəbi mengə kərsətdi, dejdi.

ramzindən soq fedotovdan soraq qılınadı. bu kişi krılenkonın qattıq savallarından son unıq fəbrika-sarajlar toqrısındaqı maqalaların zərərkynəndəcilik ruhında bolın, zərərkynəndəcilik maqsadlarını kezdə tutıb jazılqanını ıqrar qıladı.

ejıbdar lariciv

iş birlən metallistlar

fransijada suran saldılar

litvinovnıq grandii bilən ucraşuvı toqrısında tyrli fikrlər

rim, 2. „popola dii italija“ gəzitinin çənvə muxbırı, litvinovnıq grandii bilən ucraşuvı konferensija dajılralarında kəttə şavqunqa səbəb boldı, den jazadı. köp kişilərnin əjtişicə, şu ucraşuv tyrkijə taşqı işlər vəziri tavfıq ryşdii beknin rimgə kelişi bilən bir vaqtda toqrı kelişi çydə myhim.

„tribuna“ gəzitinin pariz muxbırı jazadı: litvinovnıq grandii bilən ucraşuvı fransuz sıjasıı dajılralarının zor təşvişgə tyşirdi. fransuz matbuatı suran salıb, 300 million xalqqa malik dəvlətlərdən ıbarat kəttə ittifaq tyziliş imkanijatı barlıqının kərsətib ətədilər.

„çornal italija“ şu ucraşuvqa əz maqalasının baqısılar jazadı: kep və tez industriləşyv jalıdan barın rıvaçlanuvnı istəvci şuralar ittifaqı, əvvəlgidəj xam mal jetkəzib beriyvcilərnin en myhimləri qatarında qaladı, kii bu mallarnıq qara denizdən ətkəzilişini hec qandaj dəvlət tosa almajdı. təbi'ii, italija bqtısadı əzinin mal kirgiziş ihtıjaçını qaplav ycyn mahsulat və jardamlar bilən almaşuv asasında şura bqtısadı bilən alaqa baqlaşqa intiləді.

pariz, 2. fransuz matbuatının bir qısmı litvinovnıq italijaqa kelişi toqrısında italijadan kelgən xabarlarını və italija gəzitələridən kecirilgən nərsələrni: „italija bilən şuralar ittifaqı ortasında şərtnama“, „şura italija dostlıqa“ və şunıq singəri sərləvhələr bilən kecirib basajatır.

rim, 3. faşistlarnıq rəsmii gəziti „popola italija“ ortaq litvinovnıq milandan ketişini myfəssəl təsvir qıladı. gəzitənin kərsətişicə, vagzaldaqı xalq ketyvci pojızdnı dostana tiləklər bilən uzatıb qaldı. gəzitə əzinin baş maqalasında, sssr toqrısında parizdan cıqajatqan jalqanlarını rəd qıladı.

pariz, 3. pariz gəzitələrinin köpi, litvinovnıq milanqa barşı və italija taşqı işlər vəziri grandii bilən ucraşuvı toqrısında maqalalar jazıb cıqarmaqdalar. şu maqalalarnıq həmməsidən cıqaturqan ymymii mə'na şu, kii, bular litvinovnıq grandii bilən ucraşuvı italijanıq „narazılar birligi“ gə ətkənini bildirədi, den ışanadılar.

londan, 2. lejborıstlar gəziti „dejlii herald“ nıq diplomatija axbaratcısı litvinovnıq grandii bilən ucraşuvınıq şərhlər: milandaqı muzakərələr—fransuz-şura munasabatlarının keskinləşə barışdan kelib cıqqan nətiçədir, dejdi. şu kişi jənə qujıdaqılarını jazadı: „soqqı vaqtda fransija rəsmii dajılraları tamanından kərsətilgən dyşmənlik şura hykymətini, fransija şuralar bilən alaqanı yzməkci, bəlkii undan həm jamanıraq nərsəni qılmaqcı ekənigə ışandırdı“.

orta aşıjanıq kəkləm ekinigə tajjarlanışı çajında eməs

məskəv, 2. ittifaq jer işləri komisarligi qaşdaqı maxsus kenəşdə ittifaq jer işləri komisarligi upolnomocınnısının, orta asıjda kəkləm ekin kampanijasına tajjarlıqı ycyn məs'yl bolqan xadımlarının ajrım gryhlərini tezlik bilən açratış təklif qılındı. bu ortaqlarqa, birinci gəldə 1931-nci jılqı kəkləm kampanijasına tajjargərlikninq bytyn dəvir ycyn anıq işləb cıqarış planlarını tyzə başlaş tapşırıladı.

taşkəntdə qaqaz kombinatı işləş kecikdirildi

məskəv, 2. sajuzbumaganıq xabarına qaraqanda, əzbekistan xalq xoçalıq alıb şurası taşkənt qaqaz kombinatı bınakarligini əməlli rəvişdə jyzəgə cıqara başlaqanı bilinədi. halbukii, 1931-nci jılınıq kontrol raqamlarında kombinatnı bına qılış ycyn pyl kərsətilməgən. bunda faqat kombinat lajıhasının bitiriş ycyn zəryr mablaqlar belgiləngən. şu səbəbli ittifaq xalq xoçalıq alıb şurası əzbekistan xalq xoçalıq alıbşorasına, məz kyr kombinatnı bına qılış jolında bolajatqan hər qandaj tajjargərlik işini tezlik bilən toxtatışnı təklif qıldı.

بۇرژۇۋازىيە تەشلەرنى قايرايدى

س س س ر دەكى سوسىيالىزم قۇرىلىشىنىڭ مۇۋەففەقىيەتلەرى، شورالار ئىتتىفاقى ئىقتىسادى ئالەمنىڭ مەھكەملەنمىشى، مۇدافىەنى قۇۋەتلەش كۆچەيمىشى بۇتۇن دۇنيا كەپىتالىستلەرنى شورالار مەملەكەتىگە ھۇجۇم ئۇيۇشتۇرۇپ زور بېرىپ تاپالانشىغا مەجبۇر قىلادى. ئەندىلىكدە، ئىمپىرىيەلىستلەرنىڭ فىكرىچە، س س س ر گە قارشى ئۇرۇش ئاچىش ئۈچۈن قۇلاي فۇرسەت كېلىكەن. چۈنكى بۇ مەملەكەت ئوسمىش قىيىنلىقىنى ئونكەزىيانىرىكى بۇنداي قىيىنلىقلار بېش يىللىق پىلانىنى بۇزۇگە چىقارغىنىڭ بۇۋىزىگە سۈرىگەنلەرى چاغىدا مۇقەررەر ئەرسە. جەھان يىرتقىچلارى ئىقتىسادىزداغى مۇۋەففەقىيەت قىيىنلىقلاردىن فايدالانۇچى بولادىلار. كەپىتالىستلەرنىڭ ئۇزاقچى، ئەگەر بېش يىللىق پىلان بۇزۇگە چىقا قالسا، شورالار روسىيەسى يېمو بۇزۇلۇپ ئېلىكوچاى مەملەكەتلەرنىڭ بىرى بولادى، دەپىشكە مەجبۇرلىرلەر (ئەنگلىيەدەگى چىقاتۇرغان ھەفتىلىك لىبىرال لار جۇرنالى «ئەپشىن»دەگى ماقالە دان) بۇنداق خۇلاسا شۇ'كى س س س ر گە قارشى ئۇروشنى تىز-لەتىش كېرەك. چۈنكى 2-3 يىل قۇتىپ كېتسە، س س س ر نىڭ قۇۋەتى تاغىن ھەم ئارتاچاق.

«ساناەت پارتىيەسى»نىڭ سودىدا مەلۇم بولۇشچا، س س س ر گە قارشى ئىنتىرۋېنسىيەنىڭ (قوران بەلەن باسىب كىرىش) 1930-31-چى يىلغا پىلىكلەنىشى بىجىز قىلىنىپ،

شورالارغا قارشى كەمپەنىيەنى بەرىنچى باشلاۋچى - فىرەنسىيە، چار قەرزلارى ۋە ئۇرىش قەرزلارىنى ئېسلەى - ئېسلەى كۆزى ئۆيقۇدان قالغان فىرەنسۇز بورژۇۋازىيەسى، شورالارغا قارشى كەمپەنىيەلەرنىڭ تەشەببۇسچىسى بولىب كېلىدى. «سەلىب يۈرۈشى»، «كۆتىپۇفچىلىك» تەلىمىگى ۋەكىللەر، خايالدىغى مىۋرا دىپىپ تىكى، گە قارشى كەمپەنىيە، «ساناەت پەرتىيەسى»دەگى زەھەر كۆنەتەچىلەرنى قۇۋەتلەش، ئۇز ھېمايالارى ئاستىدا بولغان پولشە ۋە رومانىيانى قوقاتۇسىز قۇرالالاندۇرۇش، ھاكەزا ۋە ھاكەزالار س س س ر گە قارشى ئۇرۇش ئايىلار گەرلىكىدە فىرەنسۇز ئىمپىرىيەلىيزمنىڭ رولىنى كورسەتەتۇرغان رۇشەن فەكىتلەردىر.

فىرەنسۇز ئىمپىرىيەلىستلەرىنىڭ س س س ر گە ۋەحشىيانا ئەفرەتى ئەيىبى بىر ئەرسە، ئىنقىلابچىلار روسىيە ھەققىدە، فىرەنسىيەنىڭ مۇستەملەكىسى بولماپ، ئۇنىڭ بورژۇۋازىيەسى كوبكىنە مەھەن كارخانالارىغا، كومىر كانلارىغا ئېگەلىك قىلار ئىدى؛ روسىيە كارخانالارىغا فىرەنسۇز ئاقچالارىدىن لېچە مىليون سوملار سالمىغان ئىدى. چار ھۆكۈمەتى فىرەنسۇز بورژۇۋازىيەسى بىلەن چۈدە ئىناق ئىدى. روس بورژۇۋازىيەسى ئىنقىلابدىن قورققاندىن ئۇز كەپىتالىنى فىرەنسۇز بانكىلىرىدە ئاسراپ ئىدى. ئوكتەبىر ئىنقىلابىدىن سوڭ پارىژنىڭ ئاق مۇھاجىرلار مەركىزى بولىب قالمىشى ھېكەۋنىز ئەمەس. رەبوشىنسكىلەر، كاتۇالىغلار، مىلۇكوفلار، مانتاشوف-لار، نوبىللار ۋە غايىرىلار مۇۋەففەقىيەتنىڭ قانانى ئاستىدا ئىسسىق ئورۇن تاپىدىلار.

فىرەنسىيەنىڭ فكرىچە، شورا ھۆكۈمەتى چار قەرزلەرنىڭ تولەنشىگە ۋە فىرەنسۇز كەپىتالىستلەرىنىڭ زەھەرلىنى قايلاشقا ئۇناماي كېرەك ئىدى. فىرەنسىيە، س س س ر كەپىتالىزم ئۈزىگە تايىپ ئولىر، دىپ ئۇمىد قىلار ئىدى. فىرەنسۇز بورژۇۋازىيەسى سىنىڭ خايالىغا يۈزۈگە چىقماي قالدى. شورا ھاكىمىيەتىنىڭ تەنىچ يول بىلەن بورژۇۋازىيەنى ھاكىمىيەتىگە «تەياەنىيشىنى» ئۈمىد قىلىش مۇمكىن ئەمەس ئىدى. دىيەك، ھەرىنى تايىارگەرلىككە ئۇرۇنۇش كېرەك ئىدى. ئىنتىرۋېنسىيە پىلانلارى، پۇتانغارى - ئۇرۇش ئىلىك مايدانغا «شورالار ئۇستىگە ۋەيران» شىئارى بىلەن ئىمرغىب چىقىشى شۇ سەۋەبلەندۇر.

س س س ر گە قارشى بىرلەشكەن قورۇتىمنى ئۇيۇشتۇرىشىدا فىرەنسىيەگە يېتەرلىك رەقىب يوق. ئۇنىڭ كەشىلەرى شورالارغا قارشى بىرلىك ئۇيۇشتۇرۇش ئۈچۈن نە كۈچ ۋە نە ۋاقىت تاپالمايدىلار. مەلۇم، كى پىلاننى فىرەنسۇز ساۋدا وەزىرى ۋالانىدىن بىلمىنى مەھكەم باغلاپ ئاۋروپا مەملەكەتلەرىنى كەزىپ چىققان ئىدى؛ فىرەنسۇز گېنىرال ئىشتابىنىڭ كوزگە كورۇنكەن خادىملارى ھازىرغىچا، فىرەنسۇز تەدىسىرىدە گى مەملەكەتلەرگە: پولشە، رومانىيە، چېخ-ئىسلاۋاكىيە، يۇگوسلاۋىيا بارىپ - كېلىپ تۇرۇدىلار، فىرەنسۇز فلوتى يانغىنىدا رومانىيا ۋە يوگاسلاۋىيا پورتلارىغا كېلىكەن ئىدى. پولشە پولەگى ئارقالى دارىسىك ۋە گىرىنىدان وارشاۋغا يۈرۈش ئارقىلىق پويىزلار ئۇتىپ ئۇرادى.

فىرەنسىز فاشىيستلارىنىڭ كەتتەسى ئۇيرۇى س س س ر گە قارشى بىرلەشكەن فاشىست فرونتىنى ئۇيۇش ئۇستىدە ئۇيلانىپ قالدى. ئول ئۇز قولىنى گىرمانىيە فاشىيستلارىنىڭ رەھبەرى ھىتلىر گە ئۇزاتادى. ئۇيرۇى گىرمانىيە بىلەن فىرەنسىيە ئورتاسىدا ئالاشلارنى بەتەرەپ، س س س ر گە قارشى ئىنتىفاق ئۇيۇكچى. بو ئىنتىفاقتىنىڭ مەقسىدى بىزگە يېتەرلىك رەۋشەن. ئۇيرۇى يازادى: «س س س ر دەكى بولشېۋىزمنىڭ قولاۋى - شو ئەرسەنى ھەم ئىسىدە ساقلاش كېرەك» - ۋە ئۇنداق كەپىتەلىزم رىژىمىنىڭ ئورنىتىلىشى، ئاۋروپا ۋە ئامېرىقا سەناەتىنىڭ 20، 30، 40 ۋە 50 يىللىق ئىشىنى تەۋەمەن قىلادى. بولشېۋىزمنىڭ قولاۋى بىلەن بىر ۋاقىتدا ھىتلىرىنىڭ ۋە خىتايدىغى ئانارخىيىنىڭ ھەم كۆنى يېتىدى، - كەپىتەلىست مەملەكەتلەرنى كرىزىسىدەن، مۇستەملەكە ئىنقىلابلاردىن قوتقازىۋاتقان دارى ئۇلاچا مەنە شو. شورالار ئىتتىفاقى قۇلاسا، ھەممە ئەرسە جاى-جايىدا بولىب تورا بېرەدى...

فىرەنسۇز ئىمپىرىيەلىستلەرىدەن ئىنتىكلىز ئۇچۇرلەرى ھەم قالمىشايدىلار. ئىمىسكى «ئاشىنامىز» جونىيسون خىيكىس، كونسىپۋاتورلار كەپىتەتىدە سابىق ئىچكى ئىشلەر وەزىرى بولىب تۇرغان ۋە ھازىردا لورد بريىنتفورد ئانالوجى شۇ كىشى، يانغىنىدا ئاۋروپانى كەزىپ، ئۇنداغى ھەكس شوراۋى دائىرلار بىلەن سوزىنى بىر جايغا قويىب كېلىدى، خىيكىس چەك ياسقان ئەرخىقىدەن تارغىبات مەسىلىسىنى ئاغىزىب تايىپ، س س س ر بىلەن مۇناسىۋەتتىنىڭ ئۇزىلىشىنى تەلەب قىلا باشلادى. خىيكىسنىڭ خۇرۇجى ئادەتداغى پالغانلار بىلەن تولغان ئىدى. مەسىلەن ئۇل شورا ھوكۇمىتى ھىندىستاندىغى ئىنقىلاب ئۈچۈن 200 مىڭ دولار بېردى، دەپىدى.

شورالارغا قارشى كەمپەنىيە پارلامېنتىدا چىقىب سوزلەش بىلەن كىتىپ بىتە قالمايدى. بريتانىيا ئىمپىرىيەلىزمىنى س س س ر گە باسىدىغىن كورىشنى تايىارلاش ئىسوفرىسىدا كېچۈرۈك چارالار بىلەن مەشغۇل بولادى. ھەممىدەن ھەم، ئۇ، س س س ر نىڭ جەنۇب قىسمىلارىنى قورقىنچ ئاستىغا قويىب قويغاندىر. قافقاز نەفتى ۋە تورکستان پاختىسى ئىنگلىز ئىمپىرىيەلىزمىنىڭ كوزلەرىنى ئۇزىكە جەلب قىلادى، جەنۇبى چېگرىلەرنى، زىگە قوشنى مەملەكەتلەرنى ھەرەت قىمىر بولالار سالىمىغاندا، ھاۋا ئەتمىشانى ئىشلەتكىلىمەكتە. شورا شىمالى ھەم دەققەتسىز قالدىرىلماغان. مورمانسك رايونىدا دېگىمز تاراز گاھى قورۇلماقتا.

س س س ر گە قارشى چارالارنى كەچىكىنە گىنە، لېكىن بىزگە قانتىق دۇشمەن بولغان مەملەكەتلەر چۈملە سىدىن قىيىنلىنىپ ھەم ئوتكىزمەكتە. ھۆكۈمەت باشىدا ئۇرۇچى فاشىستلار س س س ر گە قارشى ئۇرۇش باشلاغا ئاشكارا چاقىرادىلار، شورا چېگرىلەرنىڭ بېكىنىلىشىنى تەلەب قىلادىلار. ئولار «مەسكىۋ ئىگىنتلەرى» ھەممە جايىمىزنى پارۇلاقتىب پۈپار-دىلار، دىپ ھاۋۇقۇن سالادىلار. ئىنتىرۋېنتسىيەچىلەرنىڭ فىن فاشىستلارى بىلەن ئالاقاسى «ساناەت پەرتىيەسى»نىڭ سودىدا يېتەرلىك مەلۇم بولدى.

قوشنىمىز پولشە ۋە ئۇنىڭ دېگىتاتۇرى پىلسودىسكى 1920-نىچى يىلنىڭ ساباقلارىنى ھەلى ئۇنۇتماغان بو مەملەكەتنىڭ بىزگە بولغان دۇشمەنلىگىنى ئىسپات قىلىب ئولتۇرۇش ھاجات ئەمەس. 1931-نىچى يىلغى سىر ئەشچىلەر سىمىنىنىڭ زور مەنەۋىيەتىنى ئايىرىلىپ بىلەن بىرلىشىپ ئىشقا ئايلىنىپ، «مەسكىۋ» قاراب يول سالىش «مەخىرى» وەزىرى فىسى پولشە ۋە رومانىيە قوشۇنلارىغا يۈگەلەتىلگەن ئىدى.

ئۇزاق شەرقدەگى دۇشمەنلەرىمىز ھەم ئۇخلامايدىلار. شورالارغا قارشى كەمپەنىيە قىزىغان چاقدا چانغايشى ۋە مۇكدەن گىنىرالارنىڭ باشىغا، شەرقى خىتاى تېمىر يولى توغرىسىدىغى خايالروۋسكى پورتاكولىنى تانىمايى قويىش ۋە مەسكىۋدەگى شورالىغىتاى كونفىرىنسىيەسىنى يانغىزىب قويىش قىمكرى كېلىكەن ئىدى. جاھان ئىمپىرىيالىزمىنىڭ مەلەپىسى چانغايشى شورالارغا قارشى ئۇرۇش ئۇچۇن قاۋز ئاتقارادى.

شورالارغا قارشى چارالارنى كۆرەشچەن كاتولىكلەر باشلىمىغى روما پاپاسى ھەم قۇۋانلايدى. ۋاتىكانلار (پاپانىڭ پايتەختى) چىقاتۇرغان گەزىت «ۋوسىپروانوۋى رومانو»: «مەملەكەتلەر خۇدا ھاقىغى ئۇچۇن س س س ر بىلەن ئىقتىسادى مۇناسىۋەتلەرىنى بىتەرىشىلەرى لازىم» دىپ يازادى.

ئىنتىرۋېنسىيە تايىيارگەرلىگى «ساناەت پەرتىيەسى»نىڭ سودىدا ھەم فاش قىلىنىدى، ئىنتىرۋېنسىيەنىڭ يارداملىرى ئەھىدىلار ئورنىدا ئولتۇرادىلار. لېكىن، ئىنتىرۋېنسىيە غايىسىنىڭ ئوزى ئەمەلگە قالدى. ھەلى پۇتۇنغارداك كىشىلەر ئولكەن ئەمەس. قان توكىش كەسىلىكە مۇبتەلا بولغان، سوسىيالىزم دۇشمەنى پۇتانغارى، شۇپەسىز، س س س ر گە قارشى سەۋەنى ئۇيۇشتۇرۇش يولىدا يايىرلىقنى يۇنداق كەچىمەن ھەم داۋام قىلىۋاتىدۇ.

«ساناەت پەرتىيەسى»نىڭ سودىدا پۇتانغارلارنىڭ سەۋەبلىرى زەھەر كۆنەتەچىلەرنىڭ «ساناەت ۋەۋاجلانىش سۈرەتىلەرىنى سىكىتىلەنىشكە قارىتىلغان پىلانلارى» س س س ر نىڭ ئەشچىلەر سىمىنىنىڭ زور مەنەۋىيەتىگە غايىرانى بىلەن بۇزۇلغانلىقىنى ئىقرار قىلمىشقا مەجبۇر بولدى. ئۇنىڭ ئايىتىشىچە، ئەشچىلەرنىڭ مۇقابىل ساناەت ۋە مالىيە پىلانى بىلەن چىقىشلىرى زەھەر كۆنەتەچىلەرنىڭ ۋە ئۇلار تارقاتقان ئۇيۇچى جەھان ئىمپىرىيەلىستلەرنىڭ پۈتۈن ھىسابلارىنى بۇزۇغان.

ھامىلەنىڭ پەرتىيە رەھبەرلىكى ئاستىدا تولىب تاشقان ئەنە شۇ مەنەنەت غايىرانى، زەھەر كۆنەتەچىلەر، خام ئەجدىنى كەپىتەلىستلەر بولسىمۇ، بارچا دۇشمەنلەرىمىزنىڭ ھەر قاندای قارشىلىقلارىغا قارىمەي، سوسىيالىزم قۇرۇلۇشىنى بولشېۋىك سۈرەتلەرى بىلەن بۇزۇگە چىقارىش ئۇچۇن ئەمكان بېرىپ كېلىدى ۋە بېرەيلىمز.

پۇتانغارى-ئۇروشنىڭ ۋە ئۇنىڭ ئەگىنتلەرىنىڭ ھەر قاندای ئورىنىشلارىغا قارامای ئىلگەرى كېتىۋاتىرمىز؛ بېش يىللىقنى مۇۋەففەقىيەت بىلەن 4 يىلدا بەجىرە يانترمىز ۋە ئىكى - ئۈچ يىل ئىچىدە يېر يۈزىدە ئېڭ كۈچلى مەملەكەتكە ئەيلەنەجەكمىز.

ئىكىسى-ئۈچ، جۈدە بولماسا، 4 يىل، بىزنىڭ ئۇچۇن قانىغ دەورنى ئەشكىل قىلادى. شۇ دەور ئىچىدە مەملەكەتىمىزنى ھەمايا قىلىش ئۇچۇن قولىمىزغا قورال ئۇتقان ھالدا ھەر مىن

یەگی قشلاقنىڭ عەزەمەت ئۇستۇنلارینی زەرەر كۆنەندە قۇرتلارغا یىدىرىب قویمایمز

«كوك ئارال» سوفخوزی چولدە لایقالاب قالدی

چوللەرنی كۆلستان قىلىش ئۆچۈن تۆزىلگەن ئىدی، بۇسوفخوز!- ئۇنغا كوندىرەتمفچىلەر قولی كىردی. - مۇشتۇمزورلار تەسیری كۆچەیدی، شوۋینیزم ئۆیە سالدی. - پەرتیە وە كومسومول یەچىیكەلەری ئوپپورتۇنىستلىق باتقاغىغا باتىب قالدىلار. - كەسەبە تەشكىلاتی قاغازداغىنا قالدی. - ئوزسپىلىتىریست وەحایوانات سایۇزىداغىلارچىتدە تاماشاچی بولىب قالدىلار.

بىز، جۇمھۇرىیەت پەراكۇراتۇراسی وەر.ك.ئی. كومیسەرلىگی‌نىڭ ئىعتىبارىنی جەلب قىلىش بىلەن بىرگە، سوفخوزنی حاقیقاتان سوسیال سیكتور قىلىش ئۆچۈن كۆرەش ئىعلان قىلىب، بۇ ساحادا قاتعی چارالار كوردىشنی تەلەب ئىتىمىز

qızıl vətən mudafaçılarının kündəlik maşqutlarından bə'zi kərinişlər

I

ھىسابسىز تەبىعی بایلىقلارنی وە بایلىقىب یاتقان مۇنبىت ئىكەن مایدانلارنی ئۇز ئىچىگە ئالغان ئۇر- تا ئاسىیا وە شۇ جۇملەدەن پاختا دونیاسی بولغان ئۆزبىكىستان ئات مىنىب چاپقاندا ھەم بىر بادىدان ئىكەنچی باسقا چىقىش ئۆچۈن كىچەیۇ- كۆزىدىزلەر تەلەب قىلىنغان كىچك چوللەرگە ھەم ئىكە ئىدىلەر. پەرتیە وە ھۆكۈمەتىمىز، یەگی ئا- ربقلار ئوتكەزىش وە یەگی تىخىنىكە ئاساسىدا قىشلاق خوجالىغىنی كول- لىكتىفلىش یولی بىلەن شۇ چوللەرنی گۈلىستان قىلىش وەزىفەسىنی ئەۋ- یەتكە قویدی.

بۇ وەزىفەنی بەجەرىش كولخوزلار وە ئایىنىقسا سوفخوزلار ئوستىگە ئۆ- شەدی. چۈنكی ئىولاردا مىكلاب ئىشچی كۆچلەرنىڭ مەھەنىتی بولە- شەدی؛ چۈنكی ئۇلاردا عەسىرلەر بویىنچا یەككە وە تارقاق خوجالىق- لار كۆچىگە بىرلەشكەن تەبىعەت كۆچلەری بىرلەشكەن مىكلاب بو- غان بەلەكلەر قولىغاغىنا كىرىشى مۇمكىن بولغان ق. خ. ماشىنالاری ئالدىدا؛ یەگی تىخىنىكە كۆچی ئالدىدا باش ئىگىشكە، مىلیونلاب مەھەنەتكەشلەر مەنفەعەتی ئۆچۈن ھىزمەت قىلىشقا مەجبۇر بولىب قا- لادىلار.

II

«كوك ئارال» سوفخوزی پىس- كانت رایونىدا ئىلگەری ھىچ ئىش- لەتىلمەگەندە، ئاشلاندىق حالدا یاتقان وە یەككە خوجالىقلار یاقىن بارا ئالماغان بىر نىچە مىك ھىكتىر چوللەرنی ئەنە شۇنداى یوللار بىلەن گۈلىستان قىلىش ئۆچۈن ئۆزىلدی.

بۇ سوفخوز ئۆزبىكىستان، ھاتتا ئۇرتا ئاسىیادا بىردەنبىر ئىلىك یىرىك غاللا سوفخوزىدىر. سوفخوز ئالدىدا مىكلاب یەتۈرۈك وە كەمسىدىغللەر مەھەنەتنی بىرلەشدۇرىب، سوفخوزنی حاقىقاتان قىشلاق خوجالىغىنىڭ سو- سیال سیكتۇری قىلىش، ئاتراف خوجالىقلار وە كولخوزلارغا دىھقان- چىلىق ئىشلەرینی رەۋاجلاندۇرىشدىر چەن مەھناسی بىلەن نەمۇنىلىك بىر حالغا قویىش وەزىفەسی تۇرار ئىدی.

«كوك ئارال» 29-30 نچی یىل- لا ئىلگەری ئىكىلمەسدەن یاقان قۇرۇق یىرلەردەن 13 مىك ھىكتىر- نی ئىكىن مایدانغا ئەیلەنتىردی. بۇنىڭ 400 ھىكتىری باھاریكار پاختا ئىدی. مەنە شۇ یەرنىڭ تەج- ریبە ئەگەردە پاختىی ئەریىیە بولغاندا باھاریكاریىرلەرنىڭ ھەر ھىكتىردەن ئورتا ھىساب بىلەن كەمىدە 24 پۇنداق پاختا ئالىش مۇمكىن ئىكەنلىگى رەۋشەن كورسەتتی.

بۇ سوفخوز 12.600 ھىكتىر ئىكىن مایدانلاردا ئۆزبىكستان كول- خوزلاری وە یەككە خوجالىقلاری ئۆ- چۈن ئىك یاخشی نەموە دانلی ئۆ- رۇغلىق یىتىشدۇرىب بىرىش، شۇنىڭ بىلەن بۇنۇن جۇمھۇرىیەتدە دانلی ئىكىنلەرنىڭ سىفەتلىگی وە ئۆزۈمىگی ئاشىرىشدا باش رولنی ئوینىشی لازم ئىدی.

III

خەلق خوجالىغىدىكی كوب قىسملاردا زەرەر كۆنەندەچىلەر تەشـ- كىللارنىڭ ئاچىلغانلىغی گەزىتە ئوقوچىلارىمىزغا مەلۇم. شۇ تەشكە- للارلاردان بىرى قىشلاق خوجالىغى- مىزغا ئۆزىنىڭ ئىغلاس قولىنی چوز- غان «كوندىرەتچىلەر [تەشكىلاتی]» دىپ ئاتالغان تەشكىللاندىر. بۇ تەشـ- كىللاندىغی زەرەر كۆنەندەچىلەر دەست ئاووىل تەزەر ئىعتىبارلارىنی سوفخوزلارغا قاراتىدىلار. چۈنكی

«... قىشلاقنىڭ سوسیالىزىم ئاساسىدا باشقاتلان قۇرۇلىشىدا ئىلىك ئالىدىدا مەھابەتلی یولباشچی بولىب سوفخوزلار تورۇرلار. ئۇلار ئارقاسىدان قىشلاقداغی یەگی ھەرەكەتنىڭ تىپانچ پۇنكتلەری بولغان چۈدە / كوب ساندىغی كولخوزلار كىتىمە - كىت قاتارلاشتۇر- لار. مەنە بۇ ئىكی سىستىمەنىڭ بىرلەشكەن ئىشلەری س.س.س.ر.- نىڭ بۇنۇن ئۇبلاستلارىنی ئولا كوللىكتىفلەشدىرو شەرائىتىنی توغدىرادی» (ستالىن).

ئەگەر بز «كوك ئارال» سوفخو- زىنىڭ چوللەردە لایقالاب قالمىشغا سەبەب بولغان حاللارنی تەكشۇرىب، بۇ حاقداغی ئەكىتلەر ئۇستىدە، مىیەمزنی یاخشىراق ئىشلەتسەك، بۇ سوفخوزدا ھەم كوندىرەتمفچىلەر قولی بولغانىغا ھىچ شۇبھەمز قالمایدی.

مەنە ئەكىتلەر:

بو یلغی غاللا حاسىلاتىنی ئۇ- رىب وە یەغىب ئالمشقا، ئۇنی ساۋ- لاش، ئۇز واقتىدا ھۆكۈمەتكە تاپ- شۇرىش مەسىئەلەسىگە یەتچە ئارقالی قارالدی. بو ساحادا سوفخوز ئىشچە - لەرنىڭ ئەمگەری بىلەن ھىساپلاشما- دىلار. ھاتتا ئۇلار سەفەربەرلىك ھەم قىلىنمادی. مەنە شۇنىڭ نەتىجەسىدە 35 مىك پۇت بۇغدای یامغور ئاسـ- تىدا ھىزىب قالدی. بۇنىڭ 7 مىك پۇتی پسكەنت رایونىغا ئۇزۇغلىق ئۇچۈن بىرىلىشی لازم ئىدی؛ لىكىن یامغوردا چىرىب قالغان بۇ «ئۇزۇغلىق»- دان فایدالانىش حازىر مۇمكىنمی؛ ئاخىر ؟!

30-31 نچی یىلدا سوفخوز ئالدىدا ئىكىن مایدانىنی 26 مىك ھىكتىر گەیىتـ- كەزىش وەزىفەسی ئۇرادی. لىكىن بۇنىڭ پىلانی سوفخوزداغی مۇتەھەسـ- سەسلەر تامامىدانغىنا ئۇزىلدی وە ئۇلارنىڭ كەبىنىتىمدەن ئاشقارىغا چىقـ- مادی، یەغنی پىلان ئىشچىلەر ئۇرتا- سىدا مۇزاكىرە قىلىنمادی، حاتتا كۆزگی ئىكىن ئىشلەردە ئۇلار یەنە سەفەربەرلىك قىلىنمادىلار. پىلان حا- زىرغاچا 3 مەرتە ئۇز گەرتىلدی.

شۇنداى یول بىلەنگىنە ئۇزۇلـ- گەن بۇ پىلانىنىڭ 2 نچی ماددىسىدا شۇنداى دىیىلەدی:

«حازىرغی ۋاقىتدا شورالار ئىمتىـ- غاتی چۈدە ھەم قىمىن وە ئاغىر حال كىچىرمەكدە. بۇ حالغا سەبەب شۇكی بىزنىڭ سەناەتىمز وە قىشلاق خوجالىغىمىزدا چۈدە كۆچـ- لىك بۇخران - كىرىزىس ھۆكۈم سۇرەدی».

مەنە سۆزگە ئىكىكی ئاغزدان یەگی گەپ!!

بۇنىڭ بىلەن مۇتەھەسسىس ئىكىن مایدانىنی حازىرغی كەتتە سۇرەت بىلەن ئاشىرىشقا ئىختىیاج بىرق» دىیەگچی بولادی.

شورالار ئىتتىفاقی، ھەم سەنا- ەتتە وە ھەم قىشلاق خوجالىغىدا گىچىكەنت قادامىلار بىلەن ئىلگەری باربىر، ئىشسزلىكنی تەمام یوقاندی. بىش یىللىق پىلاننی تورت یىلدا بەجەرىش وەزىفەسىنی ئۇز ئالدىغا قویىب، مىلیونلەرنی شۇ ساحاغا سەفەر- بەرلىك قىلدی. مەنە شۇنداى شەرایىتدا «شورالار ئىتتىفاقىنىڭ سەناەت وە قىشلاق خوجالىغىدا كوچلىك بۇخران ھۆكۈم سوردی» دیگەن گەپنی بىز شورالار ئىتتىفاقىغا قارشی مۇداخىلە ئالاۋىنی یاقۇچی بەینەلمىلل جاھانكىرلەردەن وە ئۇلارنىڭ ئەگىنتلەری بولغان زەـ- رەر كۆنەندەچىلەردىنكىنە ئىشىتىمىز.

«كوك ئارال» سوفخوزىداغی كۆن- دەرەتىغچىلەر بۇنداى فىكىرلەری بىلەن قىشلاق پىرولىتارىياتنىڭ ساغلام مەف- كورەسىنی زەھەرلەمەكچی بولدىلار. بۇنىڭ بىلەنگىنە قالماسدان، شۇ ئىشچىلەر ئىراسىغا كىرىب، «من سز بولسام، ئەللە قاچان ئىش تاشلار ئىدىم» دىپ ئىغۋا تارقاتماقچی بولىدىلار. لىكىن سىیاسی ئۇشۇنچەلىك ئىشچى- لەر ئۇلارنىڭ بۇنداى ئىغلاس فىكر- لەرىگە ئىش بىلەن زەربە بىرە بىلدىلەر.

كۆزگی ئىكىن ئىشلەردىگە ئایـ- یارلىق سوفخوزدا چۈدە قىزغىن بو- لمىشی لازم ئىدی. لىكىن بىز بۇنىڭ نىسبەتىدە كورەسىنی كورەمىز. تەرەكتىر وە ماشىنالارنىڭ ئەكسەری ئىشكە یارا- ماس حالدا یاتادی. ق. خ. ئاسىیاب- لارنىڭ ئەكسەری ھەم ئونكەن یىل قارىیامغور ئەگىدە قالغاندىن بۇ یىل ئىشكە یاراقسىز حالدا یاتادی. بۇ- لارنى ئۇزەتمىش ھىچ كىمنىڭ ئىسىگە كىلمەدی. ئوغرىسی كوندىرەتمفچىلەر بۇنغا تەرەكتىر، ماشىنالار ئۇچۈن ئىلىك زەرۇر كىىرەسىن وە یىنزىن ھەم تایىارلامادی.

شۇ حاللارنىڭ نەتىجەسىدە سوفـ- خوز ئۇزۇتالغىدا بولغان 5 تە كولخوز- نىڭ یىرلەرىنى ھەیدەب بىرىشدەن باش تارتدی. حاتتا ئۇزىنىڭ 26 مىك ھىكتىر ئىكىن مایدانىنى ئىشلەتمىشی ھەم كەتتە خاۋى ئاستىدا قالدی.

زەرەر كۆنەندەچىلەر یەنە بىر ئوسولنی قوللاندىلار، یەغنی ئىشچـ- لەرنى سەبەبسز بىكار بۇرىشىكە مەجبۇر قىلادىلار. پاخال باسىروچى ئىشچىلەردەن بىرى «سىم ئۇز واۋ- تىدا بىرىلمەگەندەن 100 ساەەت ئىش واقتىمىزدان 36 ساەەتنى ئىشلەپ، 64 ساەەتنى پىروستوى قىلىشقا مەجبور بولدى» دیگەن سوزى بىزنىڭ فىكرىمىزنى تاسدىقلاش ئۇچۈن یەتەدی.

سوكىغى ئەكىت:

سوفخوزدا چارۋا بولمىی ھەم بار. لىكىن بۇنداغى زەرەر كۆنەندەچـ- لىكنى رەۋشەن كورەمىز. سوفخوزدا 27 مىك قوى بار ئىدی. لىكىن بۇنىڭ سانىنى سوفخوزداغى قاۋاى باش ئورەلەر ئۇزلەرى ھەم یاخشى بىلەمەدىلەر. قوراتىپە ماۋزوعىداغى 12 مىك قوىدىدان بىر یىل ئىچىدە 7 مىكنى یىرق قىلدىلار؛ 2 مىك قوى ئىسىق كۆنلەردە قىستاب زور بىرىب ھەیدەگەنلەردە، ئىسسىغلاب، ئولدى؛ بىر مىك قوى ئۇز ۋاقتىدا ئازۇق بىرىلمەگەندەن قىردىلدى؛ یازدا قارالماغاندىن 800 قوى قۇرۇ- لاب ئولدى؛ 100 قوینى «تىنلەر»گە یىكىزددىلەر، 400 قوى ئاشىلىنىغا- تىنلەرگە «نارتوق» قىلىندى. باشقا- لارنى سرفخوزداغى ئورەلەر ئۇزلەرى سوىىب یىىدىلەر. سوفخوزداغى زەرەر كۆنەندەچىلەر ئەسىلدار قویلارنى كوپەیتىرىش ئۇرندا ئەگى- تامىرى بىلەن قۇرۇشقا ئەرەكەت قىلدىلار.

IV

زەرەر كۆنەندەچىلەر ھەر جایدا ئۇزلەرىگە تایانچ كۆچلەر بولغاندا- غىنا مۇئاففاقىیاتلى ئىش یۇرگۈزىش یەغنى ئۇز ماقساەلارىنى قولغا كىر- گۈزىش مۇمكىن ئىكەنىنى چۈدە یاخشى بىلەدىلەر. شۇنىڭ ئۈچۈن سوفخوزنىڭ ساغلام ئىشچىلەر ساستا- قىغا چىت ئۇنسۇرلەرنى كوبرەك تارتىب، ئۇلار تارقالى ئەئسىر ئىجرا قىلىشقا ئۇرۇنۇندىلار. ئىشچىلەر وە ھىز- مەتچىلەر قاتارىغا مۇشتۇمزورلار وە ئۇلارنىڭ بالالارى تارتىلدى. بۇلار سىیاسی توشۇنچەسی پەست ئىشچـ- لەرگە ھەم ئەئسىر سىز قالمادىلار.

مەنە شۇ قەبىغ گىروھلەر تامـ- ئىدان ھەم سوفخوزغا ئىنچە زىیان یىتكەزىلدی: ئىش واقتىدا ئىشكە چىقماسدان قاچىب یۇرۇچىلەر بولدی؛ بو یىل یازدا 3 تە تەرەكتىرنى چورز- تەگە یۇزدىلار.

مال دوختورى ئۇچۈن 16 لىتىر ئىسپىرت كىلگەن ئىدی. مال كەسەل بولىب، قىرىلىب یاتقان، قویلار قورۇ- لاب یاتقان واقتىدا ئىشلەتىلمەسدەن سوفخوز كەتتەلەرىنىڭ قاۋىن قۇرۇ- لارىنى ئولدىرىشكە سەرف قىلىندى.

كوب جایدا [بۇغداینى یاخشى ئورماسدان، ئاقات باشمىغى ئالىب، بىرگە توكىب كىتىشلەر كوردىلى.

تەرەكتىرگەئىشلەتىلەتۇرغان كەرە- سىن، بىنزىنلەر ھىساپسز كوب ئىسراف قىلىندى.

سوفخوزنىڭ 2 تە كەسىرى 17 مىك سومنى یىب قاچىب كىتىدىلەر. بۇنىڭ تارقاسدان قىدىرغان كىشى بولمادی. 3 مىك سومنى یىكەن 3 نچى كەسىرە یىلىددك قاندای یوللار بىلەندىر؛ ئۇزسىلىتىرىستكە رەھبەر بولىب قونغایدی. بۇنى «پەسـ- تدەن یوقارىغا كوتەرىشدە» كوندە- رەتىغچىلەر یاردامى بولدىمى؟ ئۇز- سىلىتىرىستدە ھەم ئۇلارنىڭ قولى بارمى؛ یاخۇدا؟!

سوفخوز ئانوافداغى كولخوزچە- لارنى ئۇزىكە تارتىشى؛ یەغنى سوفخوز یىلەن كولخوزلار ئورتاسىدا جۈدە یاقىن عالاقا بولىشى كىرەك. «كوك ئارال»دا بىز بۇنىڭ تىسكە- رىسىنى كورەمىز. سوفخوز ئاتالمغە- داغى كولخوزچىلاردان بىرى كۆنلەر- دەن بىر كۆنىدە ۋاقتىنچا بىرىب زەرەر كۆنەندەچىلەر یەنە بىر ئۇزۇغان ئۇز یۇگەنىنى سوراب ئالغالى سوفخوزغا كىلدى. ئات باقۇچىلار- دان ۋ ر ئىغلاس ئۇنى ئوشلاب ئالىب شۇ یۇگەن بىلەن قوللارىنى ئارقا- سىغا باغلاب ئۇیدان ئوردى. دادلاغان ۋاقتىدا؛ ئەگەر مىلىتسىیەگە بىر نەمە دىسەك خۇددى ئولدىرەمەن» دىب یەنە دوق قىلدى.

مەنە بۇ كىچىك بىر ئەكىت. لىكىن سوفخوزداغى تىزگىنى بىشىلـ- گەن مۇشتۇمزور بالالارنىڭ شۇنداى ئىغلاس ھەرەكەتلەرى وە بۇنداى ئەكىنلەرگە قارشى ھىچ قاندای چارا كوردىلمەسلىكى كولخوزچىلارنى سوفـ- خوزدان قاچرادی. كوندىرەتىغچىلەر- نىڭ مەلەپلەرى شۇنداى ھەرەكەتـ- لەرى بىلەن سوفخوز - كولخوز ئورتا- سىداغى عالاقانى ئوزاقلاشدىرىشقا مۇۋەففاق بولادىلار.

V

زەرەر كۆنەندەچىلەر قولى بار بىردە بىز ئۇلۇغ مىللەت شوۋینىزـ- مىنىڭ ھۆكۈم سۇرگەنىنى كورەمىز. چۈنكی زەرەر كۆنەندەچىلەر وە ئۇـ- لارنىڭ تایانچلارى تۇرلى مىللەت ئىشچىلەرى ئاراسىنى بۇزىش یولى بىلەنھەم ئوز مەقسەدلەرىنى یۇزەگە چىقارىشقا ئورۇنادىلار.

«كوك ئارال» سوفخوزىدا پەر- تىیەنىڭ تۇغرى مىللى سىیاسەتى تایانى ئاستىدا تاپتالدی. مەنە بۇنغا ئەكىتلەر:

ھەمە ئىشچىلەر سانى 4 مىڭگە یارادی. 28 - 29 نچى یىلدا یىرلى ئىشچىلەر 40 پىرەسەنت ئىدی؛ یىر- ملەردەن ئەرەكتىر ھەیدەۋچىلەر 85، مىخانىكلەر 15 تە ئىدی. بۇ یىل بۇنۇن ئىشچىلەر ئورتاسىدا یىرلىلەر 4 پىرەسەنت، ئىدارا ئىشچىلەرى ئور- تاسىدا بىر پىرەسەنت قالدی. 85 ئەرەكتىرچى وە 15 تە مىخانىكلەرنى «ئىندى بىزگە یىرلىلەر كىرەك ئىمەس» دىب ھەیدەب یۇبارددىلار.

یىرلى ئىشچىلەر 9.775 سوم ما- ئاشلارىنى ئالالماسدان، كوب سەرسان بولغاندان سوڭ، تاشلاب كىتىشكە مەجبۇر بولدىلار.

سوفخوز ئىدارىسىدا یىرلى ئىشـ- چىلەر حالىدان خەبەر ئالانۇرغان، ئۇلارنىڭ ھەرەز - دادلارىغا قولاق سالانۇرغان كىشى تاپىلمادی.

سوفخوزنىڭ غاللا ئىشى بىلەن یۇرگەن شوۋینىستلاردان بىرى «ئا- ئىمنى سورامامسان؟» دىب بىر دیقىقانى یارۇق كۆندە ئۇتىب ئوردی. یىرلى ئەرەكتىرچىلەردەن بىرى لەمىیە مای ئالىب كىلىش ئۈچۈن چەلەك سوراغالى یارغاندا ھەلىگى شوۋە- ئىستلار ئەرەكتىر كەلمىنى بىلەن ئوردىب باشمىغى یاردىلار.

مەنە بۇنداى ئەكىتلەر یىرلىلەر ئورتاسىدا مەھەللى مىللەت شوۋە- ئىستلىكى ئۇغۇلىشىغا ھەم سەبەبسز قالمادی.

VI

سوفخوزدا شۇنداى زەرەر كۆ- نەندەچىلىك، شوۋینىستلىق مۇشتۇم- زورلار ئەئسىرى ھۆكۈم سۇرگەن ئىكەن؛ پەرتىیە، كومسومول، كەسەبە ئەشكىلاتلارى بۇلارغا قارشى ئەمە قىلدىلار، دىب سورارسىز.

مەسىئەلەنىڭ ئىلك مۇھىم وە ئىلك ئاچىالى ئۇقتەسىگە ھەم ئىندى كىلەمىز.

پەرتىیە یەچىیكەسی بار. 2 یىل بەدەلىدە ئۇنىڭ ئاعزالار سانى 43 دەن ئاشمادی. بۇلارنىڭ 50 پىرەسەنتى ھەر تاماندان سوفخوزغا كىلىب كر- گەنلەردەن ھىسابات. یىرلىلەر ئاقات 6 كىشى، بۇلارنىڭ ھەم 2 نەسی ئىكی یىلدان بویان كەندىدىت. یەچىیكە ئىشچىلەرنى ئایىنقسا یىرلىلەرنى پەر- تىیەگە تارتىشنى ئىسىگە ھەم كىل- تىرمەگەن. پەرتىیە ماھارىنى مۇتلاقا یوق. پەرتىیەمىزلەر ئورتاسىدا ئىش- لەش مەسىئەلەسی ئاغىزغا ھەم ئا- لىنماغان. ۋىلىكەروس وە مەھەللى ئوۋىنىمزىم پەرتىیە ئاعزالارى ئور- تاسىدا ھەم كوردىلەدی. بۇندا پەرتىیە قاتارى پىیەنىستە، بۇزۇق، ئوك ئوپـ- یورتونىستلار، تار مىللە تچىلەردەن خالى ئىمەس. یەچىیكە بىیوراسى مەنە شۇ یاراماسلارنىڭ باتقاغىغا باتىب قالغان.

پەرتىیە یەچىیكەسی زەرەر كۆ- نەندەچىلەر، شاۋینىستلار، مۇشتۇم- زورلارغا قانچە زەربە بىرىش، بۇنىڭ ئۈچۈن ئىشچىلەر ھامماسىنى سەفەر- بەرلىك قىلىش ئورتىدا، شۇ ھادىسا- لارغا عائىلاۋى جانجال دىب یەنچە ئاراسىدان تاراب قالغان. پەرتىیە ئاعزالارى پىروۋىنىیىلانى تولدىرىش یولىدا ھەممەدەن ئالدىن تۇرىب كورەشىلەرى كىرەك ئىدی؛ لىكىن بۇ حال بوق، ئۇلار ئورتاسىدا یۇنغا ئاچىقدان - ئاچىق قارشى ئۇرۇچىلار بولدی.

كومسومول یەچىیكەسىگە كىلـ- سەك، 29 نچى یىلدا 30 ئاعزاغا ئىگە بولسا، 30 نچى یىلدا ھەم بۇ سان ئۇسەدی. یىرلىلەر ئەقەت 2 پىرەسەنت. كومسومولەرقاتارىغا كول- لىكتىفلەشدەن ئەچقان مۇشتۇمزور- لارنىڭ بالالارى ھەم كىرىب قالىدى- لار. كومسومولدە ھىچ قاندای ئەر- مىیە یوق، یاشلار یەچىیكەسی سوف- خوزداغى ئىشلەرگە وە یوقاردىدا بىز كورسەتكەن ئەھوالگە چىتدەن ئاما- شاچى بولىب تۇرادی.

VIII

سوفخوزداغى شۇ ئاھوالارغا قار- شى ئىشچىلەر عامىاسى دەررەۋ ئوز ۋاقتىدا ئۇیوشىدىرلىسا، ئۇلار ئورتا- سىدا عامىاوى ئىشلەر كىلىك یولغا قویىلسا، سىیاسى تەربىیە بولسا، ئەۋىەتدەگى وەزىفەلەر تاتراقىغا ئىشچىلەر عامىاسى سەفەربەرلىك قە- لمىغسا، یەلكى بۇنچە ئۇیىرىلمىشلار، بونچە ھىیانات - چىنایەتلەرگە یول قویىلماغان بولار ئىدی. لىكىن شۇ ماقساد بىلەن جىم قالدی. ئەگەر- دە بىز سوفخوزنىڭ 3000 سوم پو- لىنى چونتەگىكە ئورىب قاچقان ئو- چىنچى كەسىرىنىڭ ئۇزىسىلىتىرىستـ- كە رەھبەر بولىب قونقایغانىنى ئىمـ- تىبارغا ئالساق، مەنە شۇ ئىكی ئىحتىمالدان سوكغىسىنىڭ دۇرست بولىشىغا شۇبھە قالمایدی. مىكلاب قویلار قىرىلغاندا سوفخوزدان ھەبەر ئالماغان ئوزبىكستان ھایوانات سایوزى حاقىدا ھەم شۇ فىكرلەرنى ئەیتىشـ- كە توغرى كىلەدی.

X

بىز قولىمىزدا بولغان خۇجىجەت- لەرگە ئایانىسىز ھىچ ئىنكار قىلىش مۇمكىن بولماغان ئەكىتلەرنى كور- سەتتۇك. پىسكەنت رایون پەرتكومى نامانىدان تىمگىشلى چارالار كوریلە یاتىر. لىكىن بۇنىڭ بىلەزكىنە قىـ- ئاھەتلاتىب قالمىش مۇمكىن ئىمەس. بىز «كوك ئارال» سوفخوزىنى شۇ ئەكتلەرى بىلەن بىرلىكدە عالى پىراكواتورا ئىدارىسىغا وە ر.ك. ئى. خالق كومىسىرلىگىگە ناقىدىم قىلامز. ھەم سوفخوز وە ھەم ئۇزىسىلىتىرىستىنى ھایوانات سایوزىنى ئۆچىرىب، ئەیبدارلىرنى جاۋابكەرلىككە تارتىشـ- نى تەلەب ئىتىمىز.

سوفخوزدا پەرتىیە یولىنى ئەۋـ- مىن ئىتە ئالماغانلارنى شۇبھىرىب ئاشلاش، ھاتتا جاۋابكەرلىككە تار- تىش زەرور. سوفخوزنى ئىك یاخشى پەرتىیەلىك كۆچلەر بىلەن ئەئمىن قىلىش، پەرتىیە تەشكىلاتلارىنىڭ رەھبەرلىگىنى كۆچەیتىرىش، پەر- تىیە یەچىیكەسىنىڭ ئىشلەرىنى جانلاندىرىش زەرور.

كەسەبە تەشكىلاتىنى ساغلا- ستىرىش، ئىشچىلەر قاتارىنى چىت ئۇنسۇرلەردەن تازالاش، سوفخوز ھامماسىنى ئالدىمىزدا تۇرغان زەر- بەلى وەزىفەلەر تاتراقىغا موبىلىزەت- سىیە قىلىش، ئۇلار ئورتاسىدا سە- یاسى تەربىیە وە عامەوى ئىشلەرنى كۆچەیتىرىش، مەدەنى - مەعىشى تاماناللارنى یاخشىلاش ئۇچۈن داۋاۋازانى كىك ئاچىب قویدىلار وە شۇ ئىف- لاسلار بىلەن بىرلىكدە كەسەبە تەشكىلاتىنى ئوز قولارىغا ئالدىلار.

IX

«كوك ئارال» سوفخوزى «ئوز- سىلىتىرىست» كە قارایدی. ئۇنىڭ ئىدارىسى ھەر كۆنى وە ھەر ساعات سوفخوز بىلەن ھالقادا بولىب، ئۇن- داغى ئاھوالدان خەبەر ئالىب ئۇرۇ- شى كىرەك ئىدی. بۇندا ئىكی ئىحتىمالنىڭ بىرىگىنە بولمىشى مۇم- كىن: یاكی ئۇزىسىلىتىرىست سوف- خوزغا ھىچ رەھبەرلىك قىلمادی وە ئۇندان خەبەر ھەم ئالمادی، یاخود سوفخوزنىڭ ئاھوالدان خەبەرى بولسا ھەم، ھەممەسىدەن كوز یومـ- دی، قاندای بولسا ھەم بىرانتە بۇنۇن ئۇزىبىكستاندا ئەمونە یولى بىلەن ئەشكىل ئىتىلگەن بىردەن - بىر بو پەررەندەچىلىك سوف- خوزنىڭ شۇنىڭ دەھشەتلى ھەلا- كەتتەن ساقلاب قالىش ئۈچۈن سوفخوزنى نازالاش وە ھىزمەتچـ- لەرى بىزنىڭ قارشىمىزدا ئىشانچسىز ھەتتا زەرەر كۆنەندەدىرلەر. چۈنـ- كى دەولەت ئىشىنىڭ بۇنداى ھەلا- كەتكە ئۇچراشى، ئولارنى تارىقچا ھەم ئەچىنتىرگەنى بۇق. ئەھوالنى تىكشىرىش وە تەز چارا كوردىلمىشنى تەلەب قىلامز.

موئمینىف

تەھلىكە ئاستىدا قالغان سوفخوز

پەررەندەچىلىك سوفخوزىداغى 10 مىكلاب تاۋوقلار قىرىلىب بىتىش ئالدىدا. - سوفخوز مۇ- تەخەسسىسلەرىدە زىیانكۇنەندەلىك ھىدىیار. - سوفخوزنى ساقلاب قالمىش ئۈچۈن مەدەد كىرەك

پەررەندەچىلىك سوفخوزىداغى 10 مىكلاب تاۋوقلار قىرىلىب بىتىش ئالدىدا. - سوفخوز مۇ- تەخەسسىسلەرىدە زىیانكۇنەندەلىك ھىدىیار. - سوفخوزنى ساقلاب قالمىش ئۈچۈن مەدەد كىرەك

ۋىرىۋسكى ئىستەتىسىدە ئۇز- بىلادونورگ قاراماغىدا ئەۋزىلىكەن مىوەچىلىك سوفخوزى یاندا پەر- رەندە - تاۋوقچىلىق سوفخوزى ھەم زۇلگەن. یونغا قىرىلدان 10 مىكتە ھەرخىل نەوعدەگى زاتلى تاۋوقلار كىچىلىرىلگەن. لىكىن شۇ تاۋوقلار ئالىمتىب سوفخوزغا كىچىلىرىلگۈنچە ھەم بولارغا چاى - كەتەك مەسىئەلە- سىنى ئوبلاغان كىشى كورىنمەدی.

تاۋوقلار كىچىكەندەن كىیىن «داشىلىش چارا» بۇزەسدەن 2 تە ئۇینى بوشاتىب، تاۋوقلارنى قامادە- لار. بو چاى زەخ بولىب، تاۋوقلارنى باقىش ئۈچۈن بۇنۇنلەى یاراقسىز ئىدی. بو ھەم ھىچ كىم تاماندان ئىپسلەنمەدی. نەتىجەدە تاۋوقلار ئۇرلى یوقولمى كەسەللىكلەرگە بولوقدىلار. ھازىر تاۋوقلارنىڭ 60 پىرەسەنتى كەسەل. بولارنى قارایتورغان ئىزا- لانور ھىزمەتچىلەرى، دوختور وەفىلىـ- شمرلەر تەجرىبەسىز بولغاندان، كەسەل تاۋوقلار قىرىلا باشلادی. ھەر كۆن ئورتا ھىساب بىلەن 50 تە تا- ۋوق ئولە یاتىر. بەەزى كۆنلەرى ئولوچى تاۋوقلارنىڭ سانى 50 دن ھەم ئاشتادی.

ساغ تاۋوقلار قاماللىغان جایلار زەخ وە یاراقسىز بولغاندان بولار- نىڭ ساغلىغى ھەم تەھلىكە ئاسـ- تىدا قالدی.

شۇ ئاھوال بىلەن قىشقا كىردە- سە، باھارغاچا بو سوفخوزدا بەتتە ھەم تاۋوق قالماى ئولىب بىنەدی.

بۇنۇن ئۇزىبىكستاندا نەمونە یولى بىلەن تەشكىل ئىتىلگەن بىردەن - بىر بو پەررەندەچىلىك سوف- خوزنىڭ شۇنىڭ دەھشەتلى ھەلا- كەتتەن ساقلاب قالمىش ئۈچۈن سوفخوزنى نازالاش وە ھىزمەتچـ- لەرى بىزنىڭ قارشىمىزدا ئىشانچسىز ھەتتا زەرەر كۆنەندەدىرلەر. چۈنـ- كى دەولەت ئىشىنىڭ بۇنداى ھەلا- كەتتەگە ئۇچراشى، ئولارنى تارىقچا ھەم ئەچىنتىرگەنى بۇق. ئەھوالنى تىكشىرىش وە تەز چارا كوردىلمىشنى تەلەب قىلامز.

یەگی ئىستەتىسە عامىمانىڭ یاردامى بىلەن

ئىكی رایون ئورتاسىدا بىنا قىلىنىشى مەركەزى ئىدارالاردان سۇرادی ھەم بۇنۇن جایلاردا كەمىدىدە ئونكەـ- زىش نەتىجەسىدە بۇ رایوندا 140 مىك سوم توپلانىشى مەلۇم بولدی.

ماھىنا - تەرەكتىر ئىستەتىسىنىڭ ئۇزۇلىشىگە دائىر ماتىریاللار مەر- كەزى ئىدارالار تامانىدان ھازىرغە قادار یۇبارلغان ئىمەس. مەھەللى ئەشكىلاتلار ئىیسە ئىشچى كۆپى ۋە كىرەكلىك خام ماتىریاللار بىلەن ئەئمىن قىلىنىش حاقىدا ھەرەكەت قىلمایدىلار.

تەرەكتىر ئىستەتىسە حازىردان باشلاب مەخانىكلەر تایىارلاش ئىشىگە كىرىشدی. 225 كىشىلىك قۇرس ئاچدی. بۇنداق 15 تە تەرەكتىر ئۇستاسى بىتكەزىلىب قالغانلارى تەرەكتىر ھەیدەۋچىلەر بولىب چىقا- چاقلار.

عادىلى.

یەگی ئىستەتىسە عامىمانىڭ یاردامى بىلەن

ئىكی رایون ئورتاسىدا بىنا قىلىنىشى مەركەزى ئىدارالاردان سۇرادی ھەم بۇنۇن جایلاردا كەمىدىدە ئونكەـ- زىش نەتىجەسىدە بۇ رایوندا 140 مىك سوم توپلانىشى مەلۇم بولدی.

ماھىنا - تەرەكتىر ئىستەتىسىنىڭ ئۇزۇلىشىگە دائىر ماتىریاللار مەر- كەزى ئىدارالار تامانىدان ھازىرغە قادار یۇبارلغان ئىمەس. مەھەللى ئەشكىلاتلار ئىیسە ئىشچى كۆپى ۋە كىرەكلىك خام ماتىریاللار بىلەن ئەئمىن قىلىنىش حاقىدا ھەرەكەت قىلمایدىلار.

تەرەكتىر ئىستەتىسە ھازىردان باشلاب مەخانىكلەر تایىارلاش ئىشىگە كىرىشدی. 225 كىشىلىك قۇرس ئاچدی. بۇنداق 15 تە تەرەكتىر ئۇستاسى بىتكەزىلىب قالغانلارى تەرەكتىر ھەیدەۋچىلەر بولىب چىقا- چاقلار.

عادىلى.

oq aqmacɨlɨqnɨn əməldə kərinişigə qarşɨ kyrəşni kycəjtirəjlik

bojamalar səfimizdən cekilsinlər!

پەرتىيە تەشكىلاتلارى مۇستەھكەم ۋە مەفكورەۋى ساغلام بولمىشلارى كېرەك. شۇ بىلەن بىرگە پەرتىيەنىڭ باش بولىنى ئوغرى ئالىب بارىشقا ئىقتىدارلى ۋە پەرتىيەنىڭ باش بولمىدىن زورىمچە چېتكە تاپۇچىلارغا قارشى رەھىمسىز كۈرەش ئالىب بارش ئۈچۈن پەرتىيە عاممىاسىنىڭ دىققەتىنى شۇ ساھا ئانرافىغا ئۈيۈشدىرىش ياراسىدا زور ماھارات كورسەتەتۇرغان ساغلام كەدرلەر تەلەپ قىلىنادى.

ئاينىقسا، ھازىرغى پەيتتىنىڭ مۇھىم مەسىلىلەرىدىن ھىسابلانغان كېڭ بەترەك، كەمبەغەل ۋە ئورتا ھاللار عاممىاسىداغى كولخوزچىلىق تولقۇنىغا بولباشچىلىق قىلىش، كەمبەغەللەر ئورناسىدا ئىشلەش ياراسىداغى پەرتىيەنىڭ دىريكتىفلەردىنى ھەمەلگە ئاشۇرۇش، كۆزگى ئېكىن كەمپەنىيەسىنى مۇۋەففەقىيەتلىك رەۋشتە ئونكەزىش، پەرتىيە سەفىگە رايوچى، بەترەك، كەمبەغەللەرنىڭ فاۋەللىقىنى سىلەردىنى تارتىش، ئولارنى تەربىيەلەش، بو يارادا ھەممىلەر ھىنغىر دوشمەنلەر تېكىرمەنگە سۈۋ قۇيوچى دوشمەنلەر ئۈچۈن بولىدىغان ۋەھىمسىز سۈرەتتە قەتىى ۋە كېسكىن كۆرەش ئالىب بارىشنى بر مىنوت ھەم ئېسىدىن چىقارماسلىق لازىم.

بۇ، ھازىرغى دەۋردە ئايرىم رايون ۋە قىشلاق پەرتىيە تەشكىلاتلارنىڭ ھەر بر ئىشىدە ئوك ئوپىپورتونىزم ۋە «سول» قىشاپوچىلىقنىڭ ھەممىلىياتىنى كورەمز.

تاشرايون قىبراى تىشلاق تەشكىلاتلارىنى ئالساق، ئۇنده ئېك خونوك ھالاتلارغا دوچار كېلەمز.

بەچىيكەنىڭ ئاترافىدا 30دەن ئارتۇق پەرتىيە ئاغزا ۋە كەندىدىلەرى بولىب، بۇلارنىڭ ئېك كوپچىلىگى ساۋادسىز ۋە چەلە ساۋادلىلار- دان ھىبارات.

پەرتىيە يەچىيكەسى، قىشلاقدا ئوتۇب نۇرغان كەمبەغەللەرنى مۇ- ۋففەقىيەتلىك ئونكەزىش ئۈچۈن پەر- تىيە ۋە كېك مەھەللىكەللەر عاممىا- سىنىڭ بۇنۇن دىققەتىنى ئۈيۈشدۈ- رشكە ناقابىللىق قىلدى. بۇنىڭ ئۈس- تىگە فاۋەللىك بەترەك، كەمبەغەل كولخوزچىلاردان پەرتىيە سەفىگە تارتىشدا سۈستلىك كورسەتتى.

قىشلاق زايوم كومىسسىيە رەئىسى - ھەلىمى، زايومدان يىغىلغان 260 سوم پۇلنى يېپ، «پۇلنى يوقاتىم» باھانىسىنى قىلدى. بۇنغا قارشى قاتى چارالار كورۈلىشى لازىم ئىدى. «قىشلاقتىكى «ئولوغلارى» مو- ئەلىمى، يەچىيكە مەمۇرى كاتىبى مىر دادايىغلار، سالق سالمشىب «يوقالغان» زايوم پۇلىنى تولغازدىلار.

ھەتتە توى مىھنەتكەشلەر ئۈچۈن بۇتۇن زەرەر

خۇداسىزلار تەشكىلاتلارى تويلارغا قارشى كۈرەشىدىن چېت

ھازىردا ئايرىم جايلاردا ئوغۇل تويلارى كوپەيدى. ئۇنىڭ كوپەيمىش سەبەبلەرى ھەم بار. بو ئېسىدە سىنىفى دۈشمەنلەر ئاماننىدان مەلۇملىق قالىق بو يىل تويلاركىنى ئونكەزب ئۇلماسالارنىڭ كېلەر يىلغا ھوكومەت توى قىلىشقا ئىجازات بىرمەس ئېھىمش» دىيكەن ئىغوالاردر.

مەنە شۇنداى تىپىكەرى ئاۋۇ- قالار بىلەن دىھقانلىق بار - بودىنى ساۋۇرۇشقا ۋە ئونى توى قىلدىرىشقا مەجبورلەيدىلەر. شۇ بىلەن ئولار ئوز- لەرىنىڭ ئىقتىسادى ھەياتىنى شۇ تويلار ئىۋىستىگە ياغلاش بىلەن بىر قاتاردا تويداغى يىغىلمىش- لاردان فايدالانىشقا، ئوندا شوراغا قارشى تاشۋىقاتلارنى يورگۈزۈشكە زەمىن ھازىرلاغان بولادىلار. شونى كورە بىلە ئوب ئايرىم جايلاردا مەھەللە ۋە قىشلاقلاردا يەعزى پەرتىيە ئاغزالارى، مەھەللە كومىسسىيەرى ۋە قىشلاق ھورالارى تويغا ئىجازات بىرەدىلەر. لېكىن، توى ئەتىجەسىدە دىھقانلىنىڭ خوجالىغىغا كېلە ئۇغان زەرەر ۋە سىنفى دوشمەنلەر ئاماننىدان توى بايلىغىنى ئىشلىتىلىدىغان دىھقانلارغا توشۇلۇپ تۇرمەيدىلەر.

پاقىندا تاشكەنتتىكى بىر مەھەللىسىدە كەتتە توى قىلىنىپ، ئۇنده قازانلاپ ئاشلار دەملەنىپ، قويلار سويلىپ، بىر كىشى ئوغۇلىغا خەتنە قىلدۇرغان. بوندا مەھەللەدىگى ئايرىم پەرتىيە ئاغزالارى، مەھەللە كومىسسىيەسى توى بايلىدا ئوزغان. يەنگى يول رايوندا كولخوزچىلاردان 3 كىشى ئولاق چاپتىرىپ توى قىلغانلار. بۇ ھادىسە مەھەللىنى تەشكىلاتلار توشمەندىرىش ئۈزىنغا توى قىلمىشقا ئىجازات بىرگەنلەر. شۇ بىلەن سىنفى دۈشمەنلەرنىڭ تىپىكەرى تاشۋىقاتلارىنى يورگۈزۈشكە ۋە ئولارنى ئىقتىسادى ئاماننىدان ئەتىبىن تىلىنىشقا ياش ئامىل بولغانلار. شۇنداى ھالار ئەتىجەسىدە دىھقانلار ياز بويىچا تاپقان - تۇتقانلارنى شۇنداى تويلارغا سەرف بولىپ، سىنفى دۈشمەنلەرنىڭ ئاغزىلارى مايلانادى.

جايلاردىغى پەرتىيە تەشكىلاتلارى، شورا، خوجالىق ئىدارالارى ۋە پەرتىيە، كومسومول ئاغزالارى ئېسكىلىك ھەرىكەتسىز بولغان خەتنە تويلارغا قارشى كورەشۈدە كېك عاممىانىڭ دىققەتىنى ئوبوشدىرىشى لازىم. ھەكسى ھالدا شونداى تويلارنى ئەتىجەسىدە سىنفىى دۈشمەنلەرنىڭ شوراغا قارشى تېپىكەرى تەشۋىقاتىنى يورگۈزۈشى ئۈچۈن يول يۇقۇرىغان ۋە ئولارنى ئىقتىسادى ئاماننىدان ئەتىمىنلەشكە يار- دەملىشىشىگە ئىلاجلاردۇر.

خۇداسىز.

بز نانۇشتە تەلەب قىلامىز

ئوقۇچىلارغا تۇشلۇق تاماق بىرىلمىشى توغرىسىدا خۇكۇمەتنىڭ بۇيرۇقى بۇزىلايلىر.

ئوقۇشنىڭ ياخشى بار ئۇچۇن بالالارنى تويدىرۇ كېرەك

bu jerdə nan talaş

əktəər rajonɨdaqɨ jirik məktəblərdən biri bolqan „sverdlof“ məktəbidə oquvcɨlarnɨn sanɨ 600 gə baradɨ. bu məktəbdə ɨssɨq avqat məs'ələsi çydə jaman halda.

məktəbnin remontɨ başlanqanɨdqa yc aj bolsada, həli tygəgən eməs. remontɨnɨ əz gərdənigə alqan taşkomɨstroj tygətiş ycyn hərəkət qɨlmajdɨr. sinflar bilən bir qatarda. məktəb aşxana və jeməxxanasɨnɨn həm rəmontɨ tamam bolmaqɨdan oquvcɨlarqa ɨssɨq avqat bery ycyn şu kyngəcə aşxana tajjar iməs.

xazɨr oquvcɨlarqa hər kyni carəkqadaqdannanvə qajnaq suv (caj eməs, suv) bəriləjatɨr. bularnɨ beryv həm tərtibkə qojɨlmaqan. bə'zilər ikkil—yc hissə alsa—bə'zilər əz hissəsini həm alalmajdɨ. nan toqrɨ tarqatɨlmajdɨ. qajnaq suvnɨ həm edişgə aqidaradɨlar, və kim kycli bolsa u ɨssɨq suv ica aladɨr,

remont jənə bir—bir jarm ajsɨz tygəlməjəçək. şu səbəbli məktəbdə ɨssɨq avqat beriş oquş məvsiminin jarɨmɨ ətkyncə qojɨlmajaçaq.

məktəbdə balalar təşkilatlarɨ joloqa qojɨlmaqanlɨqɨ həm bu məs'ələgə əncə zərbə berə jatɨr. sinif jakl bəkar torqan hyçrələrdən birini vaqtɨnca aşxana qɨlɨb fajdalanu, nan və suv taqsɨmatɨnɨ toqrɨ joloqa salu mymkin bolsada məktəbnin tə'lim tərbijə işçiləri bu məs'ələni əz vəzifələridən hɨsabɨlamajdɨrlar.

bu məktəbdə bir tamandan remontɨ tezlətiş zəryr bolsa ikkinci tamandan oquvcɨlarnɨn hazɨrqɨ avqatlanɨşlarɨda hykym surgən cataqlɨqlarnɨ joqa tɨş lazɨm.

maarɨf jardam bermədi

36 groppa 1000 tə oquvcɨqa egə bolqan „buxarin“ məktəbidə ussɨq avqat məs'ələsi jaxşɨ eməs, oquvcɨlarnɨn rojxətini tyzib, aşxana acɨş ycyn hərəkət qɨlɨnsada, nətiçə cɨqmadɨ. rajon maarɨf şy'bəsi m. e. k. gə jubaradɨr. m.e.k. bolsa rajon maarɨfɨ, təşkili rəvişdə məs'ələni həl qɨlɨsɨn dijdir. şundaj qɨlɨb rajon maarɨfɨnɨn hərəkətsizligi nətiçəsidə ɨssɨq avqat məs'ələsi həl qɨlɨnmasdan keləjatɨr. başqa məktəblərdə həm ahval şyndajdɨr.

hazɨrca hər balaqa carək qadaqdan nan bərilib turɨladɨ. bu mɨqdar əlbəttə qanɨqarlɨq eməs.

məktəbdəgi balalarnɨn 10 prəsənti mɨqdarɨda bolqan kəmbaqal balalarɨnɨ bepyl avqatlantɨrɨş lazɨm. bularnɨn rojxətini tyzib rajon maarɨfɨqa tapşɨrɨlsada rajon maarɨfɨ şu kyngəcə rojxatnɨ saqlab olturadɨr. pyl bilən jardam bergəni joq. şu səbəbli kəmbaqallarnɨn balalarɨ şu carək qad q nannɨ alɨşdan həm məhrymdirlər.

rajon maarɨfɨ bu məs'ələgə qattɨq dɨqqat qɨlɨb m.i.k. və başqa təşkilatlar bilən məs'ələni həl qɨluvɨ lazɨm.

joloqa qojɨla jatɨr

„vahedijə“ məktəbi ɨssɨq avqat hususɨda başqa məktəblərdən bir az ilgəri turadɨr. bu məktəbdə şu kyngəcə oquvcɨlarqa birtədən aq bolkə bərilib kelgən. məktəbnin aşxanasɨ joqlɨqɨdan ɨssɨq avqat bərilməgən. şu kynlərdə suv qajnatu ycyn qazan alɨndɨ. jaqɨn kynlərdə bolkə bilən birlikdə kofi bərilləçək. kofi və qanɨd kəbilərni m. z.k. dən alnɨb sytni xususɨb bajardan alɨşqa toqrɨ kelədir“ kim bu avqatnɨn narxɨnɨ aşɨradɨr. m.ek. məktəbni syt bilən tə'min qɨla almajdɨr.

ɨssɨq avqat məs'ələsini joloqa qojuda atalarnɨn kəttə jardamɨ tegdi: jardam təriqəsidhər oquvcɨdan bir som mɨqdarɨda pul toplandɨ və bu pylni, aşxana təşkil qɨluv ycyn işlətildi. rajon maarɨfɨ bolsa aşxana təşkil qɨluda hec qandaj jardam bergən eməs.

qɨşlaq balalarɨ unutɨlmasɨn

taşrajonɨqa qaraşlɨ bir myncə qɨşlaqlarda bolqan məktəblərdə bajalar ycyn ɨssɨq avqat bərilməjdi. qɨşlaq məktəblərdə oquvcɨ balalar avqatsɨzlɨqdan qɨnadɨlar.

əzgəriş qɨşlaqɨda bolqan „kəlenin“ məktəbidə400dan artɨq balalar oqujdɨ. bularnɨn jarmɨqa jaqɨnɨ kəmbəqal və bətrək balalarɨdɨr. məktəbdə ɨssɨq avqat bolmasɨlɨqɨ hatta qajnaq suvnɨn həm çajɨda bolmaqanɨ mənə şu kəmbaqal və bətrək balalarɨqa aqɨr kelməkdə.

qɨşlaqdaqɨ kəperətif məgəzinlərdən bir myncə çəncəl bilən alɨnaturqan mallar bilən şu kəmbaqaqlər ycyn avqat tajjarlaş çydə qɨjɨn.

caştepə qɨşlaqɨdaqɨ məktəbdəgi ahval həm tyzyk eməs, şəhər məktəbləridə bərilətturqan carək qadaq nan qɨşlaq məktəbləridə çarə bolmaqan. bunɨ rajon məarɨf ɨdarasɨ ojlab kərməjdi. əz bədçətidə bolqan kəmbaqallar fondɨdan fajdalanmmajdɨ.

məktəb ɨdarasɨ hərəkət qɨlaimajdɨ

taşkəntdəgi kəttə məktəblər sirəsidə „fəjzolla xoçajbɨ“ məktəbi həm turadɨ.

bu məktəb əz qucaqɨda 980 balanɨ tərbijələjdi. məktəbgə qatnavcɨ balalar nɨn kəbi kən zavud işçilərinin balalarɨdɨr. braq şudaj kəttə məktəbdə balalar ycyn bərilətturqan avqat bir pərcə nan və qajnaq suvdan nərigə ətməjdi, yşə bərilədigən nan həm pyli bolqan balalarqa bolɨb pylsiz kəmbaqal balalarɨ nansɨz qaladɨlar.

rajon maarɨf bolɨmɨ kəmbaqallar fondɨdan bu məktəb ycyn 1500 som pyl bərməkci. bu pul bilən faqat 100tə balanɨ tə'min qɨlɨş mymkin. qalqanlar jənə avqarsɨz qaladɨlar.

kəmbaqallar fondɨ bilən tə'min bolucɨ balalar qazanda pişkən avqɨt eməs, fəqət caj və nan bilən kyn kecrişkə məçbyr boladɨlar. bunɨn həm qacan əmə'lgə aşɨşɨ anɨq eməs. məktəb ɨdarasɨ məarɨf bolymidən 100 tə eməs, bəlki kəprək balaqa lajɨq pyl alɨşɨ mymkin edi. bunɨ qɨlmadɨ. məarɨfɨnɨnbergən pyli şu ekən. ɨlaçɨmɨz joq dib tura berdi.

avqat pyli başqa işlərgə

„roza lyksimburg“ qɨzlar məktəbi əz qucaqɨda 408 tə balanɨ tərbijələjdi.

oquvcɨ balalar tə'minatɨnɨ jaxşɨlaş, ajaq kijimləri bilən tə'min qɨlɨş məktəb ɨdarasɨnɨn esigə kelməjdi. məarɨf ɨdarasɨnɨn „məktəb simetələrinin 10 prəsənti balalarnɨn avqatɨ ycyn sərfləsin“ digən farmanɨ bu məktəbdə ajaq astɨqa taşlandɨ. bu prəsəntdən fajdalənɨşda bir myncə xɨjanatlarqa jol acɨldɨ. avqat ycyn cəqarɨlqən pylgə 33 batenkə alɨndɨ-da şu bilən tə'mɨnat işi tygətildi.

balalar tə,mɨnatɨ toqrɨsɨda və ularqa kyndəlik ɨssɨq avqat beriş məs'ələləridə atalar bilən kenəşlər ətkəzilişi kerək edi. məktəb ɨdarasɨ bunɨ qɨlmadɨ. atalardan toplanɨşɨlazɨm bolqan maddɨb jardam həm toplanmadɨ.

taşrajonɨ və,dəsigə vəfa qɨlmadɨ

aşrajon qɨşt kəpryk qɨşlaqɨqda 20 nci sanɨq məktəb bar, bunda oquvcɨ 60 balanɨn 29 təsi kəmbaqal dɨjqan və bətrək balalarɨdɨr.

bu məktəb balalarɨ ycyn rajon məarɨf bolumi ɨssɨq avqat və kijim bərmək ycyn və'də qɨlqan bolsa həm şu vaqɨtqaca bu və, dəgə vəfa qɨlmədɨ. erkin, xɨrman tipə qɨşlaqɨdəqɨ məktəblərdə həm ahvl jaman, bu məktəblərdəgi 195 tə kəmbaqal balalarɨdan biri həm kijim bilən tə, minləmədi. ɨşan gəzərdəgi məktəb remont bolmaqanɨdan kerəklik aşxana həm tajjar eməs.

в. ə. miŋ. quzɨ. hn.

«کەلینین»گە تەشەككور

ئېسكى بۇخارا رايون ئەمەلدارلىرى قازىخان دەھەسىدىگى «كەلىنىن» كولخوزىغا ھەر جەھەتتىن يەرلىق ئورۇندا تۇرادى. كولخوزچىلار بۇ يەلغى پاختا كەمبەغەللىكىنى ياخشى تاپىيارلىق بىلەن قارشى ئالدىلار.

بۇ كولخوز ئوز پاختاسىنى ھەممىدىن ئىلگىرى يەرلىق ئەپەتتە تاماملادى. شۇنىڭ ئۈچۈن «كەلىنىن» كولخوزىغا رايون كومىسسىيەسى ئالقىشلىدان تەشەككور يەللىدىرىلدى.

mes'ul myhərrir: m· usmanɨf.

ماغارچىلارنىڭ تورتا ئاسىيا مەللى كېڭەش دىلىگەتلىرى دىققاتىغا

kenəş, şu jɨl 7-nci dekəbr kec saat 6-da qɨzɨl qoşun yjidə (stalin və engels kəcələrinin ayrcəgi) acɨladɨ.

mandatlar 5, 6, 7-nci dekəbrdə ertələki saat 9-dan kyndyz 4-gəcə maarɨfcɨlar sajuzɨnɨn mərkəzii ɨdarasɨdə bərilədi (əddulla toqajov kəcəsi, № 3.

4. 5. 7. təşkilat ɨjurasɨ.

samorgorstrojnɨn

şora apparatɨnɨ

تازالاش كومىسسىيەسى

şu jɨl 1-nci dekəbrdən işgə kirişdi. samgorstrojnɨn işidə kəmciliklərni bilgən aytyn gəzdanlardan, bu toqrɨdəqɨ materialnɨ xatqa jazɨb qujdəqɨ adresgə jubarɨş soraladɨ: ş. samarq nd, şəhər rki, şora apparatɨnɨ tazalaş komisijasɨ.

komisija.

taşkent mehnət bəlymi

ş. taşkent grazdanlarɨ və myəssəsələri dɨqqatɨqa bildirədir kim, nərpit sajuzɨnɨn mərkəzii ɨdarasɨ bilən kelişyvgə asasan, şu jɨl 1-nci dekəbrdən başlab, yj işləridə maşqul xatɨn—qɨzlarnɨn

راسچوت دەفتەرچەلەرى

nərpit sajuzɨnɨn 1-nci nomer grupkomɨdə tastɨqlanadɨ (şəhrizə kəcəsi)

mehnət bəlyminiş mydirl: ɨ·s m a j ɨ l o v.

یوقالغان ۋە ئوغرلانغان ھەر خىل ھۆججەتلەر توغرىسىدا ەتىزىل ئوزبېكستان، گەزىتەسىگە مەلۇم قىلمىقلار. ئەدرىس: يەنگى شەھەر ئىرجار كوچىسى 25، تىلىفۇن نومىرى 1535

سابىق ئېسكى شەھەر ھەدىدە داروغانا بىناسىدا ق. ئوزىنە بولىمى.

«مۇشتۇم» جورنالىنىڭ زۇاود- فەبرىكىلەردىن بىلگىلەنگەن كېڭ كەللىگىيە ئاغزالارىغا

ئۇنىڭ بىلەن «مۇشتۇم» ۋە «جەيدە» گەزىتىسىنىڭ تورىدىكى ئاملارى يازلغان كېڭ كەللىگىيە ئاغزالارى، ئوزلەرىنىڭ ئىش ۋاقتلارىغا ەرەر بىرمەسلىك دەرەجىدە، تېز كۈندىن باشلاب، «مۇشتۇم» سەھىفەرىيەسى ھەم روبەتلەرنى ئوتىب كېتىشلەرى دەركار.

تۇرغۇن باھادىرۇف مەھكەمىيىك ياھىيەنى (مەجەنىچىسكى زاۋود)، ئۇمەر تايىروف، لوتفالله ھەيدالەيۇف (4-5 تېكرمەن)، يادگار رەھىمۇلىف (باسماخانە) ئەكبەر ئەسەرى (تەزىل ئالۇ) ئەبەدالله ناسىمۇف (فومەن).

ئەدرىس تاشكەنت ئىرجەر كوچىسى 25.

samarqand doxtur turijev

bəlalar kəsəlin bəqadɨ. şunɨndek kəttələrni icki və xatɨn-qɨz kəsəlləri bilən ertə 9-dən 11-gəcə və kec 5 dən 7-gəcə qabul qɨladɨ. adres: ruxabad kəcəsi, 69, qabɨlçanovnɨn yji.

KANLOVA NINA

əktəbrdəgi 1 tə zabor talonɨnɨ joqatɨq. bəkar hɨs,

MULLAÇANOVA

dekəbrdəgi № 710767 zabor talon. joqatɨq. bəkar hɨs.

SƏJIDULLA QURBANXOÇAJOV

əktəbrdəgi 3 tə zabor talon. joqatɨq. bəkar hɨs.

dəvlət kinosɨ „turan“ nu kyn

nəfis kartina „JER TƏGIDƏGI QUJAŞ“ (kartcɨlar)

ئوزبېكستان عالى سودى

3-nci dekəbrdə ş. taşkentgə kəcdi, 1-nci maj kəcəsi, № 37.

dəvlət kinosɨ XEVA tez kynlərdə dəvlət kinosɨ TORAN

əzbek dəvlət kino sənaatɨnɨn

ئەولىياقىزى

degən nəfis kartinasɨ kərsətilədi

rezissor oleg frelin (zelimxan kartinasɨ.rezissorɨ)

assistent syləjman xoçajov.

baş rəldə — syləjman xoçajov, şakirəvə, çəliləvə, tərə xoçajov.

1930 jɨl 5-nci dekəbrdən başlab ş. taşkentdə

1931 دنچى يىل يانوار، فىررال ئايلارى ئۈچۈن

زابور تالونلارنى بېرىش ئىشى

faqat domkom, yj komendantlarɨ, məhəllə komisijalarɨ arqalɨ bəçərilədi. bənabərin, ular turar çajlarɨdəqɨ rajon ɨjuralarɨqa kelib, xalqqa tarqatɨla turqan zabor talonlarɨ arqasɨdan qajsɨ kyndə kelіş zəryrligini bilməkləri lazɨm. talonlarnɨ alɨş ycyn rajɨjuraqa kelgənlərdə tybəndəgi şəkligə muvafɨq jazɨlqan rojxatnɨ, nojabr talonɨnɨn familija, ism, nomer jazɨlqan qəsmɨnɨ və mehnətkəşlərgə mənsybliknі kərsəlgən hyççətlərni taqdɨm qɨlɨşlarɨ kerək.

yjlər bojɨnca tərtib nomeri	zabor dəftərcəsi bərilgən kişinin familijasɨ, ismi və atasɨnɨn ismi	tuqɨlqan jɨlɨ	bəçərgən işi vazifəsi	karxana jakll myəssəsənin ismi və nav'i	karxana jakll myəssəsənin adresi	talonlar (kategorijalar bojɨnca)						zabor dəftərcəsinin №	zabor dəftərcəsini alqanlɨq ɨmzasɨ
						I kateg.	II kateg.	III kateg.	IV kateg.	V kateg.	VI kateg.		

taşkent şəhər şorasɨ prezidijumɨnɨn 1930 jɨl 13-nci əktəbr 27-nci nomer MƏÇBYRH QARARƆNƆ BƏÇƏRMƏSLIKDƏ ƏJBDARLAR mə'myrli tərtibdə 100 somlɨq ştraf jakli bir ajqaca məçəyrli işgə tartɨladɨlar.

uşbu qərarnɨn ɨçrasɨ ystidən kəzətiş militsija və şəhər savda bəlymigə jyklənədi.